

קרוב אליך

מבית גילוי דעת

עבודת ה' ברוח חסידית

בלב שמח נשגר ברכותינו לידידינו
הרב יהושע שפירא ורעייתו הרבנית נעמי
לרגל נישואי בנם היקר
עוז עב"ל שרה נעמי
תהא שמחתכם אבן בבנין ציון וירושלים
וקמזוש חתן על כלה ישיש עליך אֵלֶיךָ
מערכת קרוב אליך

קודקוד, כאן
אני, הקרב טרם
הוכרע, מבקש
עזרה דחופה!

הפודקאסט 'הללו' יצא
להתחזקות אחר הפיוט
שהפך לניגון מפתיע

בוא אלי פרפר נחמד

בהעלותך את האורות
סיפור התשובה של נטע

שליחות על הרצף
ד"ש מבולדר, קולורדו

בין תוכי מדבר
לחסיד מתבונן

התוועדות עם הרב זלמן גופין

קאמבק לפשטות
אהרן רזאל

להיות כאן
ועכשיו - עכשיו!
רחל שירה אזרד

מה בעצם אני מרוויח
מעבודת ה'?
הרב יהושע שפירא

הרב ניר ונעמה מנוסי | יסכה ויונתן שומר |
אלומה לב כהן | ד"ר מולי גרוסמן | הרב דניאל כהן
| עמיחי ואביטל שינדלר | אמילי עמרוסי |
מאור קפלן | ד"ר לירד אפרת | בינת הופמן ועוד...

דוכני
מכירות

ארוחות
מפנקות

מיקום
חדש ונוח

תוכן איכותי
ומקצועי

מחיר הרשמה
מוקדמת
לזמן מוגבל:

יום חמישי
י"ד תמוז תשפ"ה
10.07.2025

במכללת עמק יזרעאל

לאסתר
האזהבה

כנס בית שאן והעמקים לזוגיות ומשפחה

הסדנה לניהול זמן

לצאת מהכלל ומהסדר הקבוע ומתי זו בריחה מההזדמנות להצליח.
הרבי ממשיך:

"לכן צריך כל אחד למסור נפשו וילך לישון בזמן קבוע, ולא יתפתה מדברי היצר שמפתהו לבלות את שעות הלילה בטרדות שונות ודמיונות שווא, וכמו כן יקום וישמור את הבוקר בזמן קבוע".

כעת שימו לב למילים הבאות, שכל כך משמעותיות עבורי:

"ואף כשיראה מחמת איזה סיבה שלא ישן בלילה די הצורך לו, עם כל זה ימסור נפשו לקום בזמן הקבוע, ואת השניה שחסרה לו ישלים בזמן אחר. כי אז באשמורת הבוקר הוא עת רצון גדול לפעול בשמים כל מה שצריך לו, כמובא בזוהר הקדוש הרבה פעמים..."

"וכן בכל סדר היום מריש ועד גמירא הכל יהיה בסדר קבוע, וכאשר היצר יזמין לפניו איזה טרדה מבטלת אותו מזמניו הקבועים - ידע שאין זה אלא דמיון והסתר אשר היצר העמיד זאת בפניו כדי לבטל מזמניו הקבוע, וכאשר יתגבר על זה כדי לשמור על הזמן, יזכה להכיר אחר כך כי אותה טרדה לא הייתה אלא דמיון שווא".

אני מקווה שאתם שוהים כמה שניות ליד המילים האחרונות, ממש חשוב לתת להן להתעכל בתוכנו. והרבי ממשיך: "כי אם אין האדם ממלא כל רגע בסדר קבוע ואינו שומר הזמנים שנקבעו, אזי שולט עליו היצר בכל מעשיו. היום אומר לו עשה כך ולמחר עשה כך...". אם יורשה לי, אני מוסיף במילותיי שהכוונה אינה בהכרח לדברים שליליים, אלא "עשה כך" במובן של פיזור הנפש שמונע מאיתנו את ההתמקדות בהצלחתנו. והרבי מוסיף:

הוא, הרבי מקומרנא, לימד והדריך אותו בנושא הזה באמרו שעיקר היהדות - לא פחות! - תלוי בזה שאדם לא ישנה מסדר היום שלו בשום אופן

"כי בכל שעה מנהיגו היצר לעניין אחר ובכל רגע מעלה במקום מחשבות אחרות ומעשים אחרים, כיוון שאין לו זמן קבוע לשום דבר, ונמצא שאינו עושה שום דבר בשלמות. ולעומת זאת, האיש אשר קבוע בסדר מסודר לכל היום, זוכה להצליח ויש לו סיעתא דשמיא לפעול בשעה אחת הרבה יותר מכפי ערך השעה. מכיוון שהוא מסודר בסדר, הוא שולט בזה על כוח הזמן והטבע, וכיוון שאין לכוח הטבע שליטה עליו, יכול להצליח בלימודו למעלה מדרך הטבע, כעניין שאמרו חז"ל 'אוכל קמעה ומתברך במעיו', כן באדם כזה זמנו מתברך, שמצליח לפעול בשעה אחת הרבה מאוד.

"יש לומר שזה הכוונה במאמר החכם הידוע 'מה שלא יעשה השכל - יעשה הזמן'. פירוש, כי בכוח הזמן, היינו בכוח זה שהאדם שומר זמניו ורגעיו, יכול לפעול ולעשות אף מה שלא יוכל לעשות על פי שכל הטבעי, כי זמנו של איש כזה מתברך למעלה מדרך הטבע".

חברים יקרים, הדיבורים היקרים הללו נשמעים ממש כמו שיצאו מפיו של מאמן בן זמננו בשפה מודרנית. אלה דברים נפלאים מאוד שיכולים יכולים לחולל שינוי משמעותי בקרב כל מי שיוזמן את עצמו לפעול על פיהם.

יהי רצון שיתקיים בנו "מה שלא יעשה השכל - יעשה הזמן", במובן הזה של שמירת הזמן בסדר קבוע, ונוכה לראות את הברכה הגדולה הטמונה בכך. ומי שרוצה לגשת לעניינים הללו יכול להדליק נר לכבוד רבי משולם פייש מטאהש שדיבר באוזני חסידיו את הדברים הנפלאים הללו, וכן לכבוד רבי אלימלך מטאהש, סבו של הרבי שהיווה מופת לנכדו בנושא שמירת הזמנים, ולכבוד הרבי מקומרנא שהדריך אותו שבכך צריך להיות עיקר הנהגתו. יהיה רצון שתשרה שכינה במעשי דינו ובשמירת הזמנים. לחיים לחיים.

שלום חברים, יש לי חבר יקר, מנחם שטיין שמו, פיזיותרפיסט במקצועו, שזכה לטפל ולסייע לכמה מגדולי ישראל. בעבר הזמינו אותו גם לקנדה, אל הרבי מטאהש, רבי משולם פייש זצ"ל. אני מניח שרבים מכם לא שמעו על החצר החסידית המיוחדת הזו שמוצאה בהונגריה, ואני מוצא לנכון לספר לכם עליה ועל רבותיה.

כשמנחם חזר ארצה אחרי שטיפל ברבי מטאהש, הוא הביא לי תשורה - ספר חסידות עם דיבורות קודש מהרבי, ושמו 'עבודת עבודה'. לצערי הספר היה מונח בארון הספרים שלי זמן רב ולא נגעתי בו, אבל בשבת האחרונה כיוון שהזכר בפרשת נשא הפסוק הזה - "עבודת עבודה", התעורר בליבי לפתוח ולקרוא את הדברים שהופיעו בו לפרשת נשא. בכלל, הרבי מטאהש היה ידוע ביכולת המופלאה שלו לספר סיפורי צדיקים ולעורר את הלבבות בדברי תורתו. אני יכול לומר שהבחנתי בשני דברים שהיו מאוד חשובים בעיניי: האחד, שהמחנכים יספרו סיפורי צדיקים לתלמידים באופן קבוע ומסודר, והשני - המעלה היסודית של שמירת הזמנים וסדר היום, עליה נדבר הפעם.

מהו עיקר היהדות?

הרבי סיפר בהקשר זה בהערכה והערצה רבה על סבו לשושלת טאהש, רבי אלימלך זצ"ל, שכל לוח הזמנים שלו מדי יום היה בסדר קבוע, והסבא היה רגיל לומר שכך קיבל מרבו הקדוש - רבי אליעזר צבי מקומרנא זצ"ל. הוא, הרבי מקומרנא, לימד והדריך אותו בנושא הזה באמרו שעיקר היהדות - לא פחות! - תלוי בזה שאדם לא ישנה מסדר היום שלו בשום אופן, ולכן אמר לו רבו שלא ייסע לערוך שבתות בעיירות ולנהל כך את האדמו"רות שלו, וזאת כדי שלא יפריעו לו לסדר היום שלו.

אם להשתמש במילים המיוחדות שהרבי מקומרנא אמר לסבא מטאהש, אלו הן: "אם תיסע - תנחל כבוד רב, יידחפו בשבילך, יהיה דוחק עד שייקדעו שטריימלך וקפוטות, כי אתה בן של אביך [הרבי הקודם מטאהש], אבל מכל דברים אלו לא תתעלה בעבודתו יתברך, כי העיקר הוא שלא תשנה לעולם מסדר היום שלך". כמובן, חשוב לציין, שישנם אנשים שצורת השליחות שלהם והעבודה הציבורית בה הם נוטלים חלק לא מאפשרות להם סדר יום קבוע, אבל מי שהדברים נוגעים בליבו והוא מבקש את ההתעוררות לכך, אני ממליץ בכל פה לקרוא אותם שוב בשימת לב ולאמץ אותם.

הזמן או השכל?

כעת, ברשותכם, אקרא בפניכם כמה נקודות מדיבוריו של הרבי על חשיבות שמירת הזמן. באופן אישי, הדברים הללו כל כך עוררו אותי, ואני מודה על ההזדמנות שאני יכול לשתף אתכם בהם.

"כי שמירת הזמן מבחינת יראה, כי יראה היא עניין צמצום, שמצמצם עצמו לזמן הקבוע. ועל בחינת יראה זו אמרו חז"ל 'אם אין יראה אין חכמה'". זה מאוד מעניין: הרבי אומר כאן שהנאמנות לסדר היום שלנו היא בחינת יראה, ואם ישנה יראה - ממילא גם תהיה חכמה. "ואי אפשר לאדם להצליח בלימוד התורה, אלא על ידי שמבטל עצמו לזמן ולסדר שהוקבע". אפשר להוסיף על הדברים ולומר שהם נכונים במיוחד ביחס ללימוד התורה, אבל האמת היא שהדרך להגיע להצלחה בכל תחום בחיים היא על ידי שאדם "מבטל עצמו על הזמן ולסדר שהוקבע".

כמובן, צריך להזכיר את הכלל ש"ההכרח לא יגונה". כלומר, לכל כלי יש יוצא מן הכלל, והאדם יודע בכנות, בינו לבין עצמו, מתי נכון

אִמְרוּ
צְדִיק
כִּי-טוֹב

הילולת מרן
הראשל"צ
הרב מרדכי
אליהו
זצוק"ל

בתפילה לניצחון גמור, שחרור החטופים,
רפואת הפצועים וגאולה שלמה ברחמים!

◀ **שידור חי** ▶

19:00 תפילת מנחה, סליחות ודרשות מפי רבנים

20:30 התוועדות על דמותו ופועלו של הרב זצ"ל
בהשתתפות בניו, נכדיו, תלמידיו וממשיכי דרכו

ח מ י ש י
אור לכ"ד בסיון תשפ"ה
ה' המנוחות | גבעת שאול
י ר ו ש ל י ם

19.6.2

הילולה מיוחדת לנשים - פרטים נוספים יתפרסמו בהמשך

זה פשוט לא פשוט

כשלמדתי באקדמיה למוסיקה, קארל, ידידי, הציג בפני תיאוריה מעניינת: "ישנן ארבע דרגות ביצירה", אמר: "הכי נמוך זה 1 - 'רע ופשוט'. אחר כך מגיע 2 - 'רע ומסובך'. אחר כך, שימו לב: 3 - 'טוב ומסובך'. ואחר כך, בסוף, 4 - 'טוב ופשוט'."

יש כאן משהו מעניין, שמתם לב שזה מתהפך? בשניים הראשונים, 'מסובך' הוא יתרון. כלומר, 'רע ומסובך' עדיף מ'רע ופשוט', שכן לפחות יש בו תחכום. המלחין כתב ללא השראה רבה, אבל הוא 'מלומד' (חח). בשתי הדרגות הטובות, דווקא ה'פשוט' הוא היתרון והמעלה. לכתוב משהו טוב ומסובך, זה מרשים וזה תופס אותך וכל זה, אבל יצירה שהיא בדרגה של 'טוב ופשוט'... - געוואלד, זו כנראה מתנה משמים, מעין נבואה שמעטים זוכים לה.

אז למה לא לנסות לכתוב יצירה שהיא 'טובה ופשוטה'? להיט שיסחף את כל העולם?... התשובה היא, שאם לא תצליח - יצא לך 'רע ופשוט'... אולי לכן אנחנו מסבכים את המנגינות, את היצירות ואת... החיים.

**כשאתה חוזר בתשובה, הכל פשוט לך
וטוב... ניגונים, אורות, הדרך פתוחה. אחר
כך אתה מתחיל ללמוד, לצמוח, ולעיתים
אתה מסבך לחינם**

ניגון של ר' שלמה - זה טוב ופשוט. ניגון הבעל שם טוב, ניגון 'אלי אתה' - זה טוב ופשוט. אני חושב על כל מיני שירים שלי... 'שיר הקרמבו' או 'חגיגה' הם טובים (אני מקוה... חח), אבל וואו, הם... מסובכים!! הלוואי והיה יורד לי משמים ניגון אחד טוב ופשוט. אבא! גם בעבודת ה' זה כך. כולנו מסבכים. מסבכים, עובדים את ה' טוב ומסובך...'. כשאתה חוזר בתשובה, הכל פשוט לך וטוב... ניגונים, אורות, הדרך פתוחה. אחר כך אתה מתחיל ללמוד, לצמוח, ולעיתים אתה מסבך לחינם. נכנסים יותר מדי למחלוקות, או עוסקים בהבדלים בין השיטות השונות. לעיתים אדם נאלץ לעבור דרך ימים שנדמים לו כ'רע ומסובך' או 'רע ופשוט'.

חשוב לזכור: מתחת לכפות רגלינו מציץ עלינו מהחרקים וקיים כל הזמן הטוב והפשטות. כל החסידויות מלמדות שהחכמה האמיתית, אחרי כל התחכום, היא להישאר פשוט. 'חומס אליהו' זה פשוט וטוב (חח), ואילו תפריט של חתונה יוקרתית זה 'טוב ומסובך': מגישים לך 'פריטטת כבש על מצע של אצות מאודות עם צלפים קלויים ופיסטוקים מושחמים'. בינינו, עדיף 'שלום פלאפל'... מאידך, לאכול מנה של מאתיים דולר...

'פשוט' פירושו גם פתוח, מלשון 'יד פשוטה' - פתוחה לקבל. זה אומר להיות פתוח ללמוד כל הזמן, לשמוע, להשתנות - ההיפך מ'מכווץ'. אגלה לכם, כבר זמן מה שאני מתכנן לעשות 'קאמבק' לפשטות. לחזור ימים היחפים של תחילת הדרך. מאידך, הפשטות נבעה שם כי לא ידעתי כלום, לא היה מה לאבד, רק יצאת לדרך, מי יודע...

התיאוריה של קארל יפה, אבל האמת כנראה מורכבת... בכל מקרה, לפני שבוע ניגנתי בערב של ארגון 'מנוחה וישועה', שם פגשתי את משפחתו של הקדוש אביעד ניימן, הי"ד. אסיים בדברים כל כך יפים ומלאי השראה שכתב מהלחימה, כמעין צוואה למשפחתו (הציטוטים כאן חלקיים). וכך כתב:

"לדעת להכיל מורכבויות. תמיד לברר את האמת שלך ולא לוותר עליה... אבל כן להיות פתוח לשמוע דעות של אחרים. להשתדל לא להיות החלטי מדי. לתת מעצמך כמה שאתה יכול, בענווה. לקחת את החיים באיזי, הכל 'בקטנה' והכל עובר, אבל הכל כל כך משמעותי".

טוב ופשוט. גוט שבת.

קצר ואיכותי

קיצרנו את הלימודים ושמרנו על האיכות

3 תואר ראשון ב-3 שנים בלבד!

**יום פתוח
כ"ד תמוז
20.7**

תואר ראשון ושני ב-4 שנים

בריכה
בקמפוס

מלגת
לימודים

מעונות
חיים שנה א'

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"

לפרטים והרשמה:

053-8254356 02-6750724

רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים
rishum-jer@michlalah.edu

פשוט קצר יותר

תואר
ראשון
כ 18,000 ₪
בלבד!*

כשמתחשבים לך בשנות ישיבה, זה פשוט וקצר יותר

זה פשוט וקצר יותר תעודת הוראה ותואר B.Ed בתושב"ע

מסלולי לימוד נוספים:

מדעי
הטבע

אנגלית

מדעי
המחשב

לשון
עברית

חינוך מיוחד
דו חוגי

תנ"ך

מחשבת
ישראל

מערכת שעות נוחה היברידי, ימים מרוכזים, מקוונים, יום שישי ועוד

חדש וייחודי!

הסבת אקדמאים והרחבת הסמכה
במסלול מקוצר בחוג ללשון הקודש ובאנגלית.
+ תוכניות מותאמות לבעלי תעודת מורה בכיר.

וציוונו להדליק

ללמוד, ועבודת נפש לעשות. והידיעה הזו, ככל שאנחנו מבינים את גודל הדברים העומדים מולנו, יכולה למלא אותנו ביראה. איך נעשה זאת. איך נלמד, איך נצמח, איך נגדל. מול הדברים שאנחנו רוצים, מול הפאר והיופי, איך נתחיל.

כל המחשבות הללו באות מתוך התעסקות בעתיד, מתוך מחשבה שאם רק נעבוד מספיק – נגיע. שאם נעבוד בלי הפסקה נכבוש את הפסגה. אבל האמת היא שמול כל פסגה תצמח אחת חדשה, והדרך מתמשכת. אבל זה היופי שלה, וזה הפאר והחן.

אנחנו צועדים במרחב של אינסוף. בעולם הזה אנחנו בעולם של דרך. וזה יופיו וזה הדרו. זה עולם שהוא פרוזודור. מה זה בעצם פרוזודור? מסדרון. מעבר. מעבר זה דרך. דרך להגיע. וכשאנחנו בדרך. כל צעד חשוב כי הוא חלק מ-. כל פסיעה היא מהותית, כי היא מקרבת, מגדילה, מחברת.

מול כל התמודדות שנצלח, תבוא אחת חדשה. אחרי כל שדה שנחרוש יגיע שדה נוסף, וחרישה וקצירה וזריעה.

ואנחנו, שרוצים להתקדם בעולם, עומדים מול זה ומכוונים את הלב. עוצרים רגע לפני, רגע לפני הדלת ואומרים לעצמנו – מה שמונח לפתחי ברגע הזה הוא מדויק, ויש לי בו עבודה שאפשר לעשות עכשיו. העבודה לא תיגמר, אבל יש לי מה לעשות עכשיו. אנחנו לא צריכים להספיק, ולסיים, אלא להיות. הוויה. להיות בהווה נותן לנו את היכולת לצעוד.

לתקן את העולם במלכות שדי זה לא רק בידיים שלנו. אף אחד מאיתנו לא יכול לסיים את המלאכה כולה לבדו. יש כל כך הרבה תורה ללמוד, ומילים להתפלל, וילדים לגדל, ונפשות לחנך. יש כל כך הרבה רגעים להאיר, ומציאות לתקן. ובכל זאת – זו הדרך. ויש מלאכה. ולכל אחד מאיתנו יש יכולת להיות שותף לה ברגע הזה ממש. ולכן – אין אנו בני חורין להיבטל ממנה.

הרגע הנוכחי שנמצא בעולמי – שיהא כפי רצונו – תלוי רק בי. הנוכחות שלי, הגדילה שלי, הלימוד והעבודה – הרגע הנוכחי תלוי רק בי.

איזו חירות זו לשחרר את האחריות על תיקון העולם בכללותו, לצד הבנה שאנחנו מוסיפים אור בכל רגע מחדש.

מכוונים את הלב לפני כל פעולה, מתאימים את הרצון הפנימי למציאות. אבל זה לא במקום. זה מתוך.

אהרן הכהן מצוה על הדלקת המנורה, ואומר לנו המדרש:

למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקב"ה: חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.

נדמה לנו שרגעי השיא הם הם הדבר. האירועים של הילדים, מעמד הסיום, מסיבות סוף שנה, קבלת התואר או סיום הפרויקט. אבל הגדולה האמיתית היא: חייך! שלך גדולה משלהם. בחייך, אומר לנו הקב"ה ישנה הגדולה הגדולה ביותר. חיים! חיים שיש בהם אפשרות להדליק ולהיטיב. להוסיף אור ולהוסיף טוב. בכל רגע מחדש. בכל יום ויום. זה גדול הרבה יותר.

ברגע הנוכחי, כך אומרת לנו הפרשה, יש אור גדול. תדליק ותיטיב. בכל יום.

לא אחר כך, לא במקום, לא עליך המלאכה לגמור, אבל כמה אור אתה יכול ליצור. חייך.

רגע לפני שנכנסים הביתה, עוצרים ונושמים עמוק, עושים הכנה, התכוונות פנימית מה הולכים לפגוש. הכנת הלב הזו היא ממש מתנת לב עבורנו, לעשות כלי להווה. מאוד משנה אם נפגוש בבית בלגאן, חברים, רגעים משמעותיים או שקט, וכונת הלב שלנו יכולה ממש לשנות את כל מה שיתגלגל וייוולד מתוך זה.

מה שנכון לרגע קטן בפתח הדלת, נכון לכל שדה של צמיחה שה' יתברך מזמן עבורנו. כל התמודדות שאנחנו פוגשים, בהכנת לב נכונה יכולה לקחת אותנו עמוק ופשוט יותר, גבוה ומחובר יותר. הכל כפי ההכנה. לא דומה להתערבב במציאות, להתנגש במה שלא מסתדר, לדאוג, להיבהל, לבין להיות בהקשבה, בהטיית אוזן, באכפתיות למה שמתגלה.

איך חיים את מה שמונח לפתחנו? איך נמצאים בתוך ההתמודדות, בתוך מסע הגדילה, מתוך חירות פנימית?

נמצאים. לא עסוקים במה יהיה אחר כך. צוללים לממלכת ההווה.

רוב הזמן אנחנו לא כאן. נמצאים בעבר או בעתיד, חושבים על מה שהיה או מה שעוד יהיה. אבל עכשיו, מה יהיה על עכשיו.

חכמים נותנים לנו צופן, ניווט פנימי מול כל מה שה' מניח לפתחנו, מול כל מה שמתרחש במציאות: "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין להיבטל ממנה".

יש מלאכה בעולם, יש התמודדויות, יש רצון להתקדם ולימוד

פתוח לקהל הרחב
 מיועד למשתתפות בגילאי 18-28

תכנית ערב

במדרשת מעיינות

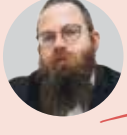
"לא אחר כך, לא במקום, לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין להיבטל ממנה"

ירושלים ♦ סמטת יעבץ 4
שני כ' סיון · 19:00

להרשמה חד פעמית:

הרב דוד בייטש | פרדי קליין

כפר חב"ד ♦ הרי"צ 2
חמישי כ"ג סיון · 19:15

להרשמה חד פעמית:

הרב משה שילת | יפעת פלג קליין

מעיינות

ההרשמה למדרשה
לשנת תשפ"ו בעיצומה
 054-921-0131

מורים טובים רק מלמדים...

המורנטורים של שאנן

משנים את כללי המשחק!

מסלול רום למצטיינים

תוכנית הכשרה למנהיגות חינוכית
לבעלי נתונים מתאימים
(מלגת לימודים מלאה)

תואר שני

מקרא | חינוך
אנגלית | ייעוץ חינוכי

תואר ראשון ותעודת הוראה

מתמטיקה | מקרא | תושב"ע | היסטוריה
אנגלית | הגיל הרך | חינוך בלתי פורמלי
חינוך מיוחד | חינוך יסודי

יום פתוח | יום א', י"ט בסיוון 15.6.25

ההרשמה לתשפ"ו בעיצומה *8781

מעונות

אווירה משפחתית

מערך מלגות

קרבה לרכבת

מדרשה

אש להבת שלהבת

אורי צוקר
פזיקה

ישיבת לב חדש, שילה

הלב מפרפר,
הנשימה המתקצרת,
העיניים נעצמות,
מנסות לראות את שאין לראות אותו.

אין לו שם לרגע הזה, גם לא הגדרה.
אי אפשר לצפות אותו, או להתכונן אליו,
הוא פשוט מגיע וזהו.

למתבונן מבחוץ הכל נראה כרגיל, עולם כמנהגו נוהג.
על פניו גם מבפנים שום דבר לא התחדש, מה שהיה
ידוע נשאר ידוע, בשכל לא השתנה דבר.
אבל הלב, ללב קרה משהו.
בעולם קוראים לזה 'נפילת אסימון', דברים שחיכו
הרבה זמן להיכנס, לעורר, לפעול, לרגש, ברגע אחד
נופלים פנימה, מטלטלים באחת את הכל, מנערים את
האישיות כולה מכף רגל ועד ראש.

יש איזו שבירה ברגע בו ההפנמה מחלחלת את הפער
הבלתי נתפס והבלתי ניתן לגישור בין בורא לנברא,
בין הגודל האינסופי, שהוא אין-סופי באמת אבל גם
ההגדרה 'אין-סופי' היא צמצום נוראי, לבין הנברא המוגבל,
המצומצם והנמוך.

כמה קשה הרגע הזה, ריחוק עמוק עמוק עמוק, לפתע
מתברר שלעולם לא באמת מגיעים, שאין לדרך תחנה
סופית, זו התקדמות מתמדת שיש בה רגעים של קרבה
ורגעים של ריחוק, אבל הפער לעולם יישאר.

חור שחור שהולך וגדל מתנחל לו בפנים, שואב תקוות, רצונות, רגשות.
הכל לשווא.

ומתוך החושך מפציע משהו, אפילו אור אי אפשר לקרוא לו.
במעמקי הנפש מתעוררת תשוקה פנימית, יסודית, סוחפת, אל האין-
סוף, הלא מושג ולא מובן.

כאילו מישוהו הדליק בפנים גפרור שהפך לשריפה, תבערה. הנפש
כולה כמהה לא-חי, אל מה שלא תוכל לעולם לתפוס ולהשיג, דווקא
אותו היא רוצה, כל כולה, ללא מעצורים, ללא סייג.

התשוקה מולידה צימאון.

לא משהו סולידי, כמו מישוהו שחזר ממשחק כדורגל ורוצה כוס
מים. יותר כמו מישוהו שכבר שבוע במדבר בלי טיפת מים, לפחות
ככה הנפש צמאה לא-לקים.

בלי קרבת ה' אין לה חיים, לא שמחה, לא טוב. הכל אפור, חלול,
ריק. רק את ה' יתברך רוצה היא.
צמאה נפשי לא-לקים.

נפשי חולת אהבתך.

הנפש כבר לא יכולה להחזיק מעמד, הקרע בין מה שהייתה רוצה
לבין מה שבלתי אפשרי משאיר אותה נטולת יכולת תפקוד, מעולפת,
כוספת עד כלות למה שלעולם לא תוכל לתפוס.

חולת אהבה.

ודאי, משל יש כאן, משל חיזור. חולי הוא פשוט הדימוי הכי קרוב
בעולם המושגים האנושי למה שעובר על הנפש.
כי חולת אהבה אני.

זהו. היא איבדה את עצמה, התמסרה עד כלות, כלתה בתשוקתה.
מכל הרצונות, ההבנות, הרגשות, לא נותר דבר, רק הערגה הטהורה.
היא איננה לעצמה כמהות החשה את מי שהיא, נשארה רק הכמיהה,
הריצה אל האין.

כמה דלוחות המילים, חלולות, ריקות מתוכן.

מי שנגעה יראת ה' בליבם, הנקיים מן החטא המבדיל והמפריד,
שאור ה' האיר בהם, אינם נדרשים לאות הכתובה. חיים הם שלהבת
של צער ועדן.

ומי שלא טעם מעץ החיים לא יבין את זאת,
את עומק הגעגוע.

לפתוח חלון
ספר חדש שנוגע בלב

להזמנת הספר
ולפרטים על הרצאות <<

050-4906002
Lotenbergmo@gmail.com

פעם בשנה!
מבצע שבוע הספר.

אוצר החכמה

30%

הנחה

המבצע אינו כולל הרחבות ספרי מכונים

ז' סיון - ד' תמוז • 3-30.6.25

לקבלת סרטון הסבר
שלחו לנו מייל וכתבו
בשורת הנושא: 'הכרות
עם מפרשי האוצר'.

+ 15% הנחה על
מפרשי האוצר

• הנחה דומה תינתן ללקוחות הוותיקים רק בעת 'מבצע עדכון' שיערך בעתיד הקרוב.
• מפרשי האוצר הינו תוסף המשתלב בתוך אוצר החכמה ואינו נמכר בנפרד.

146,000 ספרי קודש

מפרשי
האוצר
מבית 'אוצר החכמה'

אוצר החכמה
הספריה היהודית הממוחשבת הגדולה בעולם

טל': 02-5866078 • 02-5712713 • www.otzar.org • otzar@otzar.biz • הרסום 9 הר חוצבים, ירושלים

אורות גבורה

עומדת על פתח המדרשה, כמעט נכנסת לשיעור ראשון ו... בורחת לחו"ל
• אבודה בארגנטינה, אבודה בישראל, אבל יש מי שלא שוכח אותה • מול
כוחי ועוצם ידי של התרבות המערבית - פרפר אחד קטן מרים את האמונה
מעלפונה • סיפורה של נטע: האורות שמחייבים את כולנו

שירי זיני

ה עושים כשמתעורר געגוע בלב, אבל לא יודעים איך לממש אותו? איך לוקחים את כל ההשגחות הפרטיות וטווים מהן פאזל של אהבת השם הלכה למעשה? כשנטע (40), אשת חינוך במקצועה כיום, חוזרת אחורה, לנקודת קבלת התורה שלה, היא מתמלאת בהתרגשות. בשיחה מלב אל לב היא משתפת אותנו ברגעי המשבר, הגילוי והקרבה. נטע, תוכלי לתת לנו הצצה לרגעי ההתחלה של התשובה שלך?

"גדלתי בבית מסורתי במרכז הארץ. היו קידוש ונרות שבת, אבל שום דבר לא מעבר. כשאני מסתכלת על חיי אחורה וחושבת היכן פגש אותי הרהור התשובה הראשון, אני נזכרת בדודה שלנו שהייתה דתייה ופעם באה לבקר אותנו. היא הלכה בגינה וכולה התפעלות על הירוק והפרחים המלבלבים שנגלו מול עיניה. 'תודה בורא עולם על היופי שנתת בעולם שלך!' אמרה בקול כשהיא פורשת ידיים לשמיים. הייתי אז בת שש עשרה בערך, וזה הזיז לי משהו בלב. יש אלוקים בשמיים, אפשר לדבר איתו, להודות לו. זה כל כך יפה! אבל עדיין לא חשבתי כלל בכיוון של חזרה בתשובה", משחזרת נטע.

נס קטן עם כנפיים

"כשהייתי בת 21, סייעת גננת שמתקתקת במרץ גן של שלושים ילדות, התחיל אחי יונתן לשאול שאלות פילוסופיות ומהר מאוד כיפה התנוססה לראשו וחוטמים מתנדרדים נראו בצדי בגדיו. יונתן הוא אחי הגדול, תמיד הערצתי אותו, ועכשיו כשראיתי אותו כך חשתי זעזוע של ממש. מה קשור שהוא משתגע ככה באמצע החיים? למה להרוס את הכול? שאיפתי הבלתי מוסתרת באותם ימים הייתה טיול אינטנסיבי בחו"ל וזה הכול. תכלית? עולם הבא? לא הכרתי שום דבר מכל זה.

"אחי התחיל לטפסף לי דיבורים קדושים ואני הקשבתי לו בהתחלה בתמימה, אחר כך עם יותר הזדהות. פתאום אח שלי נראה בעיניי מורם מעם, מדבר על המשמעות של החיים. אבל הדיבורים הגבוהים עדיין ריחפו מעליי ולא התיישבתי לי על הלב. הדבר המשמעותי הראשון שנגע לי בלב היה פרפר", מפתיעה נטע ומתארת סיפור ציורי:

"ישבתי עם אחי על ספסל בחצר, ולפתע פרפר נהדר רפרף מעלינו. הסתכלתי בגבו וראיתי

מעין שני עיגולים שנראו כמו עיניים ונועדו להבריח את האויבים שלו. התפלאתי: נראה כאילו משהו ישב עם מכחול וצייר אותם! זה היה כל כך מושלם ומדויק. אחי 'ניצל' את התפעלותי ואמר: 'מה רבו מעשיך השם', כשהוא מוסיף דיבורי אמונה: 'וכי פרפר כזה יכול לברוא את עצמו? ברור שיש מנהל לעולם הזה! גם אותי ואותך הוא ברא!'

"לא אמרתי כלום, אבל הפעם דיבורי התכלית של אחי הצליחו להיספג פנימה למקום עמוק ומקבל. חוץ מהעבודה בגן, עבדתי גם במשק בית. כשהגעתי באותו יום לבעלת הבית, היא ביקשה ממני לנקות את החלון הגדול בסלון. לקחתי את הספריי והמטלית והתקרבתי אליו, פותחת אותו לרווחה. תוך כדי שאני משפשפת את הזוגית במרץ, אני רואה יצור מוכר מתיישב עליה. כן, זה היה פרפר ענק ויפהפה, דומה שתי טיפות מים לפרפר המושלם של הבוקר. מה קורה כאן היום? מה כל הפרפרים האלו רוצים להגיד לי? המילים של אחי עמדו לי על קצה הלשון. פתאום זה היה כל כך ברור שהיצור הזה מבקש ממני שאקשר את עצמי לאלוקים.

"הייתי חייבת לשתף את בעלת הבית בפלא שנגלה לעיניי. 'מירה, את חייבת לראות את זה!' קראתי אליה. היא הגיעה במהירות מסוקרנת. מה כבר ראיתי? 'תראי איזו ברייה מופלאה' אמרתי לה, בעודי מצביעה על הפרפר המדוגם שעמד בקצה העליון של החלון. אבל היא לא התרגשה, רק גיחכה כנגדי: 'כן! נפלאות האבולוציה...' 'הייתי מזועזעת. ידעתי שהפרפר הזה הוא ברייה אלוהית.

לא יכול להיות אחרת. מאז התחלתי להקשיב ברוב עניין לאחי, שואלת שאלות ומרבה להתבונן. בשלב מסוים אחי התחיל לשכנע אותי ללכת לסמינר קירוב של 'ערכים'. 'מה אכפת לך?' אמר, 'את תיהני ותחכימי'. באותו זמן בקושי ידעתי משהו, ולא התחשק לי להוציא כסף על הרפתקה חדשה ולא מוכרת. חוץ מזה שתכננתי את הטיול הענק של חיי, וכל שקל נחסך עבורו בלבד. אבל אחי לא הרפה. 'זה סתם יצר הרע לא ללכת', הודיע לי. 'מי זה?' מצמצתי בעיניי. הרגשתי שאחי מכניס לי דמות חדשה לחיים. יצר הרע? לא שמעתי עליו מעולם..."

לא מוותרים עליי

"בסוף השתכנעתי והגעתי לסמינר ערכים, שהשפיע עליי עמוקות. אחי ראה את ההתעוררות שלי, והרגיש שהגיע הזמן להחזיר אותי בתשובה שלימה אחת ולתמיד. הוא פנה לחבר שלו שאחותו, הילה, חזרה בתשובה ולמדה במדרשת 'נווה ירושלים', וביקש ממנו שהיא תשפיע אליי שאבוא למדרשה. במקביל הוא התחיל 'לחפור' לי על נפלאות המדרשה, וכמה כדאי לי ללכת לשם... כשהיילה יצרה איתי קשר, הייתי כבר חצי מעוניינת להגיע לאותו מקום זר ומדרשה' שמו. סיכמנו שהיא תבוא איתי לנסות ולטעום את נפלאות המדרשה. קבענו

יום ושעה, וכמו ילדה טובה התייצבתי בזמן. אבל איפה הילה? כשהתקשרתי אליה היא התנצלה בטלפון. היא באמת רצתה ללוות אותי, אבל בדיק כרגע היא לא הייתה במדרשה מכל מיני סיבות..."

"קדימה, תיכנסי! מה הבעיה בעצם? אמרתי לעצמי. נכנסתי לבניין בחשש. הבנות היו בשיעור, והתקרבותי לפתח החדר. להפתעתי, כולן חייכו אליי חיוכים רחבים. הן היו נחמדות כל כך, וזה היה נראה לי חשוד. למה, בעצם? הייתי שבעת קרבות מחויות חברתיות מורכבות, והיה קשה לי לקבל את זה שהן סתם

נחמדות אליי ולא זוממות משהו... אנחנו הרי לא מכירות! הכול היה שונה ולא מוכר, והרגשתי שזה יותר מדי בשבילי. מה הקשר שאלמד במדרשה עכשיו? ...!

"ברחתי משם כל עוד נפשי בי, וחזרתי לחיי ההבל שקפצו עליי

מה את/ה יודע/ת על השקעה נדל"נית בדימונה?

נעם נכסים

אמינות. מקצועיות.

העיר דימונה בתנופה כלכלית חברתית וחיוניות שלא נראתה כמוה מאז היווסדה. חברות הייטק, אנשי קבע ועוד רבים קבעו בה את מגורם.

בעיר הזדמנויות השקעה רבות עם אחוזי תשואה מהגבוהים ביותר.

במשדרנו מגוון דירות, בתים, קרקעות, מבנים מסחריים והזדמנויות השקעה מיוחדות.

התקשרו ותופתעו: 052-4538062

מלחמה לעזור לי גם שם. לפני הטיסה הוא הגיע אליי במיוחד ובידיו חבילת דפים ענקית. 'מה זה?' לא הבנתי לאן הוא חותר. 'סיפור התשובה שלי' אמר בפשטות. לאחי יש כישרון כתיבה, והוא עשה מהסיפור שלו מכתב אוניברסלי להפצה. מכתב שמיועד לכל נשמה יהודייה שתקרא אותו. הוא שלח איתי המוני עותקים. 'תחלקי לכל יהודי שתראי!' הורה לי. 'ככה תהיי שליחת מצווה' אמר, 'זה ישמור עלייך, שליחי מצווה אינם ניזוקים'. "ל ק ח ת י בצייתנות את הערמה והתחלתי ליישם. כבר במטוס חילקתי אותם לכל ישראלי שראיתי. ניסיתי גם לשמור שבת כמו שהסביר לי אחי. אמנם לא כל כך הצלחתי, אבל בשמיים לא ויתרו עליי..."

ישועה באושואיה

"במהלך הטיול הלכתי לאיבוד באושואיה, עיר גדולה מוקפת הרים בארגנטינה. הייתי לגמרי לבדי וזה היה מפחיד. לא הכרתי את השפה, אנגלית הם לא הכירו שם, ואת שם האכסניה שלי שכחתי. הייתי אבודה. אין לי שפה, כולם גויים. אני מסתובבת ברחובות חסרת אונים לחלוטין. מאין יבוא עוזי?"

"יום קודם לכן הלכתי על המזח, וחברה לימדה אותי לשיר את 'שיר למעלות' בניגון המוכר של קרדונר. שרנו שתינו על החוף פעם ועוד פעם ועוד פעם. זאת הייתה חוויה מרוממת של קרבת אלוקים. עכשיו, כשהדמעות זולגות מעיניי, נזכרתי ב'שיר המעלות'. נזכרתי שיש השם בעולם, והוא יכול לעזור לי גם במציאות ההווה אליה נקלעתי. עצמתי את עיניי ושרתי 'שיר המעלות', ואחר כך דיברתי איתו לראשונה בחיי דיבור אמיתי: 'השם, אם אתה פה, תציל אותי! אני לא יודעת מה לעשות, אני אבודה בעולם!', התחננתי לעזרה. פתאום המציאות האלוקית הייתה מוחשית, ורק אותה ביקשתי..."

"כשפקחתי את עיניי, ראיתי לתדהמתי את בעל האכסניה שלנו עומד בתחנת האוטובוס. הוא ידע עברית בסיסית, כי כל הישראלים באים אליו כבר שנים. רצתי אליו ושאלתי איפה האכסניה, והוא הסביר לי מיד לאן אני צריכה ללכת. הרגשתי שהשם יתברך שלח אותי בדיוק ברגע הנכון. זה היה נס של ממש. הייתי מרוגשת.

"בדרך חזר לארץ ידעתי שכמו שהשמש זורחת בשמיים, אני הולכת לחזור בתשובה. לא יכול להיות אחרת..."

וכך אכן קרה?

"זה לא קרה מהר כל כך. כשחזרתי מחו"ל עם המון רצונות טובים לחזור בתשובה נזכרתי שוב בהילה, האחות של החבר של אחי, זו שלא פגשתי מעולם. רציתי מאוד לפגוש בה. לא הכרתי בכלל חוזרות בתשובה, וביקשתי לעצמי קשר לאחת כזו. התקשרתי אליה, אבל זה התפספס פעם אחר פעם. כך חלפו הימים ולא הצלחנו להיפגש, כשהצימאון הפנימי שלי רק הולך וגובר. להיות לבד בתהליך התשובה - זה אחד הדברים הקשים. אחי היה בישיבה ולא היה זמין לי. ואני, עם לב בוער שרוצה לחזור בתשובה ואפס השכלה יהודית, שרה לי את 'שיר המעלות' ומחכה לישועה."

שרשרת של השגחות

"באותו זמן הזדמן לי להגיע לתל אביב, במטרה להיפגש עם כמה חברות מהעבר במסעדה. בחזור חיפשתי את תחנת האוטובוס שתיקח אותי הביתה. היא הייתה די מרוחקת, ועוד בטרם התקרבותי אליה זיהיתי

בגעגוע. בינתיים סיימתי לחסוך לטיול הנכסף. זהו, התכוננתי לנסוע..."

ככה עזבת את הכול? אחרי שכבר נבטו כך ניצני תשובה יפים כל כך...

"לא בדיוק. באמת הזרעים כבר נטמנו בי עמוק, אבל הייתי צריכה להמשיך במסלול שטווחה לי ההשגחה. לא היו לי כלים להיכנס למסגרת של מדרשה. חזרה בתשובה היא תהליך לא פשוט, והחושך קודם לאור. אחי, שהבין לאן פניי מועדות, פעל עם טכסיסי

שרנו שתינו על החוף פעם ועוד פעם ועוד פעם. זאת הייתה חוויה מרוממת של קרבת אלוקים. עכשיו, כשהדמעות זולגות מעיניי, נזכרתי ב'שיר המעלות'. נזכרתי שיש השם בעולם, והוא יכול לעזור לי גם במציאות ההזויה אליה נקלעתי

ב"ה

עבודה
מיידית

לחונכות רגשית חברתית דרושות

לשנת תשפ"ו

חונכות לעבודה בכל חלקי הארץ

עבודה מתאגרת עם ילדים/ות בסיכון

יכולת נתינה וקבלת האחר

רצינות ומחויבות

שעתיים בשבוע עבודה אחה"צ

תנאים טובים

לשליחת קורות חיים daphna@yadl.co.il

- פניות מתאימות תענינה -

סיפור בהמשכים, מההתחלה ועד הסוף... סיימה ושוב התחילה, כולל כל התוספות לחגים. המצב שלי לא היה יותר טוב. אני זוכרת את עצמי ביום כיפור עומדת בבית הכנסת ולא מבינה למה התפילה לא נגמרת. כמה הם מתפללים שם?! בשלב מסוים, מרוב קושי, כמעט בכיתי. הרגשתי שאין לי כוח להגיד עוד מילה. מהר מאוד הרמנו דגל לבן וחזרנו לירושלים. נטלי לביתה, ואני למדרשה שתעצב לי את הזהות החדשה ותכניס אותי לתבנית מסודרת, כדי שלא אתפרק מרוב אורות."

ואיך התאקלמת שם הפעם?
"בשלב מסוים הבנתי שבעולם החדש אנשים מחייכים וטובים זה לזה סתם כי זו מצווה. אני זוכרת את עצמי יושבת בביתו של הרב מצגר,

בתחנה דמות עם חצאית... התרגשתי. כל דבר שקשור לכורא עולם הפך לאטרקציה אמיתית בעיניים של החוזרת בתשובה שהייתי. הגעתי לתחנה והתחלנו לדבר. התברר שהבחורה הגיעה מפגישת שידוכים, פטפטנו קצת, ואז - רגעים לפני שהאוטובוס הגיע - היא פלטה: 'יש לי אח בירושלים בישיבה של בעלי תשובה', ואני השבתי לה בפשטות: 'גם לי!' עוד כמה שניות חלפו. היא כמעט עלתה לאוטובוס ואז ירד לי האסימון. 'תגידי, את הילה?' 'היא עיגלה עיניים. 'נטע!' היא קראה כנגדי. כמה ניסינו להיפגש, וכך, כשהיא חוזרת מפגישת שידוכים ואני ממסעדה נידחת... לבסוף נפגשנו!

"הרגשתי את ההשגחה מלווה אותי יד ביד. רציתי כל כך לפגוש בנשמות שעשו תהליך, והשם שלח לי. עם זאת, עדיין לא מצאתי בעצמי את העוז לנסות שוב להיכנס למדרשה.

"בהזדמנות נוספת מצאתי את עצמי במפגש מכונן. ישבתי עם חברה מפעם, כשחברה משותפת נוספת הצטרפה והמראה שלה העיד על משהו חדש שנרקם בינה לבין בורא עולם. 'היי נטלי, למה יש לך חצאית? מה, את חוזרת בתשובה?' שאלתי מיד. 'כן!' הודיעה לי בחיוך גדול, וסיפרה על אור חדש שחדר לחייה. 'גם אני חוזרת בתשובה!' הפתעתי את שתיהן, אפילו שלא נראיתי כך בשום אופן... 'אבל תוכלי להסביר לי איך עושים את זה?' עולם התשובה נדמה לי כהר בלתי עביר. 'איך מתחילים? מה עושים? אני כל כך רוצה!' 'נטלי שמחה בי כמוצאת שלל רב, ומאז הייתה אוספת אותי מדי יום לשיעורי תורה. בזכותה זכיתי לכל כך הרבה טוב."

ואיך הגעת שוב למדרשה?

"זה היה סיפור ארוך. אני ונטלי נהיינו חברות לדבר מצווה. הולכות יחד לשיעורים ומתחזקות. בשלב מסוים החלטנו לעצמנו שצפת, עיר הרוח, היא המקום הנכון עבורנו. נעלה לצפת, נמצא איזה מקום לגור, איזה מקום ללמוד, נסדר כבוד... מה שלא ידענו הוא, שכשבאים בלי כלים לעיר הרוח - אפשר לעוף באוויר..."

"הגענו בחודש אלול, והתאכסנו בעיר העתיקה. נטלי קנתה סידור גדול, אך לא היה לה כל מושג איך משתמשים בו. בסוף היא פשוט קראה את הסידור כמו

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
1 פ"ה ט"ז ק"ל	2 י"ט ט"ז ל"ה	3 כ"א ט"ז ל"ה	4 כ"ב ט"ז ל"ה	5 כ"ג ט"ז ל"ה	6 כ"ד ט"ז ל"ה	7 כ"ה ט"ז ל"ה
8 פ"ה ט"ז ק"ל	9 י"ט ט"ז ל"ה	10 כ"א ט"ז ל"ה	11 כ"ב ט"ז ל"ה	12 כ"ג ט"ז ל"ה	13 כ"ד ט"ז ל"ה	14 כ"ה ט"ז ל"ה
15 כ"ז ט"ז ל"ה	16 י"ט ט"ז ל"ה	17 כ"א ט"ז ל"ה	18 כ"ב ט"ז ל"ה	19 כ"ג ט"ז ל"ה	20 כ"ד ט"ז ל"ה	21 כ"ה ט"ז ל"ה
22 כ"ז ט"ז ל"ה	23 י"ט ט"ז ל"ה	24 כ"א ט"ז ל"ה	25 כ"ב ט"ז ל"ה	26 כ"ג ט"ז ל"ה	27 כ"ד ט"ז ל"ה	28 כ"ה ט"ז ל"ה

איפה אכנים תואר שני?
בזמן ובמקום של תארים!

חדש וייחודי בהרצוג
תואר שני היברידי בהתאמה אישית

בשעות הבוקר, בשעות הערב
או בכלל, ביום שישי

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

"התפילה הזו החליקה לי את הדרך ופתחה לי שערים, הרבה יותר מהספרים שקראתי וההרצאות ששמעתי בנושא הצניעות. תפילה זה מעל הכול".

יש לך כנפי רוח

ואיך רבי נחמן נכנס לחייך?

"נווה ירושלים" הוא מקום ליטאי בהגדרה, אבל חברה חדשה שפגשתי שם, מיה שמה, כבר נתפסה חזק בשק של רבינו. במדרשה לא דיברו דיבורי ברסלב, אבל בחדרי הפנימייה התקיימה מחתרת... מיה החביאה ספרים, וכולנו למדנו יחד את הדיבורים הקדושים של רבינו. הלימוד הזה הכניס בתוכנו כזו מתיקות ואור והחלטתי שאני שייכת לברסלב, לא הייתה אפשרות אחרת.

"יום אחד התקשרה אליי שוב נטלי חברתי, שכבר זכתה להינשא, ובפיה בשורה מרעישת: 'בעלי פגש את בעלך באומן! הוא מנגן בגיטרה, שתדעי!'. התרגשתי. רציתי מאוד למצוא כבר את זיווגי ההגון. אחרי בירורים והתלבטויות נפגשנו, ואכן זה היה בעלי. נטלי הייתה שליחה מדהימה עבורי לקבל עול מלכות שמיים, וגם הייתה השדכנית שלי.

"ברוך השם, גם אני זכתה לחזור בתשובה. אחי הקטן הצטרף מאוחר יותר, הולך בדרכו של יונתן, האח הגדול שזיכה את כולנו. רק אבי ואח אחד נשארו מאחור, כשגם להם יש נקודות טובות כמוכן. בעם ישראל יש צימאון עצום לרוחניות. נראה שיש תור ארוך-ארוך בדרך לשערי התשובה. כל עם ישראל עומד בתור, מחכה להיכנס לעולם התשובה באמת. כל אחד בתורו עושה את המהלך, ובינתיים עם ישראל צדיקים - רובם ככולם מלאים בהרהורי תשובה ורצונות קדושים. במהרה נזכה כולנו לומר שוב 'נעשה ונשמע' בגאולה העתידית, אמן!"

הפרפר שהופיע פעמיים בחייה של נטע לא היה אפוא רק מראה מרהיב - הוא היה שליח ה'. שליח של התעוררות, של הכרה. לפעמים כל מה שצריך כדי להמריא הוא רק לעצום עיניים, לשיר שיר פשוט - ולבקש. והכנפיים? הן ניתנו לנו כבר מזמן. ■

מייסד המדרשה, ולא מוצאת את המילים. אני רואה את כל הספרים בארון הענק שבביתו. הרב יושב, הרבנית גם היא שם, ואני מתחילה לרעוד. אימאל'ה! אני יושבת מול רב קדוש! 'תספרו לי קצת על עצמכם' מבקש הרב. ואני בתגובה רועדת והדמעות זולגות וזולגות... לא מצליחה להוציא מילה. הרב מוציא ובזה זה מסתיים. הוא מודיע לי מתי אני התקבלתי כתלמידה מהמניין!"

ככה? בשערי דמעות נכנסת לעולם התשובה?

"אוהו, כמה דמעות! בתחילת הלימוד במדרשה הייתי בוכה שעות. כל לימוד חדש האיר לי באור יקרות. נבראתי מחדש! הרגשתי שהשם נתן לי אפשרות בתוך העולם המבולבל הזה להתחיל את החיים מחדש. זה היה חזק. כל בעלת תשובה מתגעגעת לרגעים הקיצוניים האלו של ההתחלה, לתחושות החזקות והעוצמתיות שאי אפשר לשחזר אחר כך. ואלו שלא היו שם - צריכות להודות להשם שהן ניצלו מכל כך הרבה דברים קשים. כי באמת, יש לחזור בתשובה אפשר גם בתוך הדת. יש לי חברות חרדיות שמגדירות את עצמן כבעלות תשובה. גם אם נולדת לתוך האור, את יכולה תמיד לחזור בתשובה ולגלות את עצמך מחדש".

איך הצלחת לעשות שינוי בצניעות?

"הצניעות הייתה תהליך מורכב. בהתחלה קיבלתי על עצמי בגדים שכיום אני יודעת שהם נקראים "לא צנועים", אבל אז הרגשתי שיא הצנועה איתם... את ההצלחה שלי לעבור למראה צנוע לחלוטין אני זוקפת לתפילה פשוטה ותמימה שקיבלתי עוד בימים הראשונים במדרשה. הדבקתי אותה על דלת הארון ואמרתי אותה בדבקות מדי יום, ואפילו כמה פעמים ביום. זה הלך כך:

ריבונו של עולם, יהי רצון מלפניך שתזכה אותי, בתך _____ בת _____ ללכת במלבושים צנועים והתנהגות צנועה כרצונך באופן שיהיה לך נחת רוח ממני, והכול מתוך חשק ושמחה של מצווה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך ה' צורי וגואלי.

כמה דמעות! בתחילת הלימוד במדרשה הייתי בוכה שעות. כל לימוד חדש האיר לי באור יקרות. נבראתי מחדש! הרגשתי שהשם נתן לי אפשרות בתוך העולם המבולבל הזה להתחיל את החיים מחדש. זה היה חזק. כל בעלת תשובה מתגעגעת לרגעים הקיצוניים האלו של ההתחלה

מצדיעים לשירות הלאומי-אזרחי

שבוע ההצדעה לשירות הלאומי אזרחי

ט"ז-כ"ב בסיוון תשפ"ה | 12-18.6.25

טקס הוקרה מרכזי

יום ראשון • י"ט סיוון • 15.6.2025
17:30 • בריכת הסולטן, ירושלים

אירועי הוקרה והצדעה לכלל האוכלוסיות

מעמד הוקרה
לרכזות השירות
הלאומי

18.6.25

כ"ב בסיוון

קדמא
נווה אילן

מעמד הוקרה
למשרתים מאוכלוסיות
מיוחדות

17.6.25

כ"א בסיוון

ביתן 10, אקספו
תל אביב

טקס מצטייני
השירות
הלאומי-אזרחי

16.6.25

כ' בסיוון

בית הנשיא,
ירושלים

מעמד הוקרה
למשרתים מהחברה
הערבית והדרוזית

15.6.25

י"ט בסיוון

מרכז הקונגרסים,
חיפה

מעמד הוקרה
למשרתים
מהחברה החרדית

12.6.25

ט"ז בסיוון

בנייני האומה,
ירושלים

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

סניפים חדשים
רמלה • אור עקיבא • מגדל העמק
באר יעקב • גדרה

SAMSUNG מסך 65" **65"**
4K QLED
SMART TV
QE65Q60D
₪ **2,990**

TCL מסך 65" **65"**
4K QLED
SMART TV
C69B
₪ **2,390**

LG מסך 65" **65"**
4K UHD
SMART TV
65UT80006LA
₪ **2,290**

TCL מסך 55" **55"**
4K QLED
SMART TV
55P69B
₪ **1,490**

אלקטרה מסך 43" **43"**
4K QLED
SMART TV
EL430HK
₪ **799**

Nintendo Switch
החל מ-
₪ **2,399**
מכירה מוקדמת

SONY
PLAYSTATION 5 SLIM
1TB DIGITAL EDITION
₪ **1,699**

SAMSUNG מסך 75" **75"**
4K QLED
SMART TV
Crystal UHD
UE75DU7100
₪ **3,290**

LG מסך 75" **75"**
4K UHD
SMART TV
75UT80006LA
₪ **3,290**

מחשב נייד
Apple MacBook Air 13
M1003HB/A M4 Chip
10-Core CPU
8-Core GPU
256GB SSD
16GB RAM
₪ **4,499**

מחשב נייד
HP Laptop
15-fd0016nj / 847F8EA
- Core i7-1355U 512GB
SSD 16GB RAM
Windows 11
₪ **2,849**

מחשב נייד
Lenovo
IdeaPad Slim 3
15IAH8 83ER004JIV
Core i5-12450H
256GB SSD 8GB RAM
Windows 11
₪ **2,039**

מחשב נייד
Asus
VivoBook
15
X1504ZA-NU425W
Core i3-1215U
512GB 8GB RAM
Windows 11
₪ **1,849**

קורקיט שיאומי
Scooter 4 Lite
3 מהירויות נסיעה, שלדה ממתכת,
מגיע למהירות עד 25 קמ"ש
מכונת בלמים נכונה E-ABS
גם לילד קדמי וגם אחורי,
עיון לשליטה מלאה
₪ **1,099**

מחיר לאחר טרייד אין
APPLE
IPHONE 16
PRO MAX
256GB
₪ **3,320**

מחיר לאחר טרייד אין
APPLE
IPHONE 16
PRO
256GB
₪ **3,058**

מחיר לאחר טרייד אין
APPLE
IPHONE 16
128GB
₪ **2,222**

SAMSUNG
S25
128GB
₪ **2,955**

KIDI
PROTECT
שעון טלפון חכם לילדים
₪ **229**

roborock
שואב אבק
חובוטי שוטף
Roborock
Saros 10
₪ **5,590**

DREAME
שואב אבק
ומקדף חובוטי
Dreame X50
Ultra
₪ **5,590**

NARWAL
שואב אבק
אלחוטי שוטף
S20 Pro
₪ **2,690**

DREAME
שואב אבק
אלחוטי שוטף
Dreame H14
₪ **1,890**

Bissell
מכונת ניקוי שואבת
ושוטפת חוטית
הכוללת קיטור
Bissell
SpotClean
HydroSteam
Pro 3700N
₪ **1,490**

מבצע טרייד אין בהחזרת מכשיר סלולרי ישן אצל בלד. התקנון וסך הזיכוי רשום בטבלה בסניפים ובאתר לפי דגם המכשיר ומצבו.

SAMSUNG
מקרר מקפיא
עליון סמסונג
420 ליטר
RT42CG6004WW
2,790

אלקטרה
מקרר הפוך
מקפיא תחתון
אלקטרה
347 ליטר
EL47W
מנוע Inverter
2,490

אלקטרה
מקרר אלקטרה
4 דלתות
דלתות בעיצוב מפואר,
צג דיגיטלי חיצוני מואר,
מולטי קולינג
404 ליטר
EL404W
נפח נטו 362 ליטר
1,890

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה
206 ליטר
EL217W
795

אלקטרה
מקרר קוביה משרדי
מקפיא
עליון
אלקטרה
EL06BL
399

SAMSUNG
מקרר טריפל
3 דלתות מקפיא
תחתון סמסונג
570 ליטר
RF57C5100SL
נפח נטו 420 ליטר
6,790

LG
מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
474 ליטר
GR-B470BE
5,590

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
נירוסטה
421 ליטר
SJ-8420
3,990

NAKASUMI
מקפיא
6 תאים
רחבים ועמוקים
נקסומי
999
NAK 216DFW

COLDER
מצנן האוויר
Colder Poco
קומפקטי וחסכוני | קל וגון לנייד
לוח מקשים דיגיטלי | מיכל מים
25 ליטר | שלט לשליטה מרחוק
מידות: 420x340x840
599

SAMSUNG
מכונת כביסה
פתח חזית
סמסונג
11 ק"ג
WW11CG04DAE
20 שנות אחריות
על המנוע
2,890

BOSCH
מכונת כביסה
פתח קדמי
1-8 ק"ג
בוש
8 ק"ג
1200 סל"ד
WAN2403BPL
2,290

Whirlpool
מכונת כביסה
פתח עליון
וויירפול
5 שנות אחריות
על המנוע (1-4)
TDLR 55020L
1,495

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
9-1 ק"ג
אלקטרה
9 ק"ג
EL90
1,490

Sauter
גרילי גז
2/3/4
מבערים
סאטור
החל מ-
599

BOSCH
מדיח כלים
אינטגרלי
12 מערכות
כלים בוש
אינטגרלי מלא
SMV25AX06E
2,480

SIEMENS
מדיח כלים
13 מערכות
כלים
נירוסטה
סימנס
SN23HI02KE
2,990

TADIRAN ELECTRA
מזגן לסלון
2 כ"ס
החל מ-
1,990

SAGA
מזגן עילי
1 כ"ס
החל מ-
880

מזגן נייד
החל מ-
799

אלקטרה
תנור בנוי
משולב
מיקרוגל
50 בנפח
ליטר
1,990
TV950E4EX

BOSCH
תנור אפיה
בנוי בוש
כולל
מסילה
טלסקופית
1,990
HBF534EB0Q

SENSOR
תנור
אפיה
בנוי
סנסור
599
SNCR6500BLK

SIEMENS
כיריים
אינדוקציה
4 מוקדי
בישול
60 ס"מ
חד פאזי
1,690
EU611BEB5H

Sauter
כיריים גז
זכוכית
קריסטלית
סאטור
990
SHG6002B
קיים גם בלבן

NINJA
מכונת קפה
אספרסו חצי
אוטומטית
LUXE CAFE
ES601
2,690

Star
מאוור תקרה
44
Star 3
בצבעים שחור/לבן
279

Homex
מאוור מגדל
עם שלט
Wi-Fi חיבור
כולל
HF-24
277

אלקטרה
מאוור רצפתי
עוצמתי
5 להבים
חזקים
אלקטרה
149
YF-BO2011

PLATINUM ELECTRIC
מאוור עמוד
16 מהירות
3 מהירות
5 כנפים
שקט וקל להרכבה
77
PU-60

DAVO PRO
מיקסר עוצמתי
1800W
מנוע 8 ליטר
קערה
11 דרגות מהירות
ייעודית, מסך סאצ'
לדיגיטלי
מול
מטוננת בשר
קערה נוספת
3,990
DSM5765

NINJA
מכונת גלידה
NINJA
CREAMI
NC303
989

NINJA
נינג'ה
גריל
חשמלי
790
EG203

NUTRI NINJA
מעבד מזון
מטורי שייקר
חכם מקצועי
1-3
NINJA
790
BL682

SENSOR
מיקרוגל
20 ליטר
199
SE-20LMW

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30
בתוקף עד- 17.6.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות
| התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | התמונות להמחשה בלבד | המחירים
אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

הנקודה היהודית

גרסת קולורדו

פיגוע הטרור שהביא להתעוררות רוחנית
חסרת תקדים ■ השליח הצעיר על הרץ
האוטיסטי שעושה נפשות בלי שמישהו
יוכל לסרב לו ■ והשגחה פרטית שהפגישה
שלושה יהודים וזוג תכילין אחד בחנין
נידח אי־שם בארה"ב ■ קפיצה קטנה
לבולדר, קולורדו: שיחה עם שליח חב"ד
הנמרץ הרב ישראל וילהלם

יצחק הורביץ

"כמו במקומות רבים בארה"ב", הוא מספר, "המלחמה הביאה כאמור למתיחות רבה נגד יהודים, ובמיוחד במוסדות ההשכלה בהם פוזרים גורמים השותפים לאסלאם הקיצוני והמטיפים נגד ישראל. אבל במקביל יש חדשות טובות – וגם זה קורה בכל המקומות שהזכרתי – שכתגובת נגד טבעית אנחנו חווים התקרבות רבה מצד יהודים והתעניינות מוגברת בפעילותנו, כשהפיגוע הזה הוביל גם הוא בתורו להתעוררות גדולה. עונת הקיץ כבר כאן, ובדרך כלל בחג השבועות החל בתקופה זו רק קומץ קטן של סטודנטים מצטרף אלינו ללימוד ולתפילה. אבל הפעם זה היה שונה: בחג השבועות האחרון הצטרפו אלינו מעל 100 צעירים! אין ספק שהאירועים הללו גורמים לכך שאדם מתחיל לחשוב לאן הוא שייך ומה המשמעות של היותו יהודי, וזה מעורר את רצונו למצוא חיבור אמיתי עם העם היהודי והשורשים שלו.

"מדי שנה בחופשת הקיץ אני מלווה קבוצות של צעירים יהודיים הבאים לבקר בארץ במסגרת פרויקט 'תגלית'. בכל שנה כמות הנציגים של אוניברסיטת בולדר היא מכובדת, אבל אשתקד הייתה השתתפות מדהימה של המוני צעירים שהצטרפו למסע, כשחלקם הגדול מעולם לא ביקר בארץ קודם לכן. סיירנו איתם ביישובי הדרום, באתרי הטבח ובמחנות צה"ל, כשהשיא היה הביקור המרגש בכותל

על הפיגוע והשפעתו על הקהילה היהודית: "רוב משתתפי העצרת היו אנשים מבוגרים החברים בקהילה שלנו. אני מכיר את המארגנים היטב ויודע שהם מחוברים באמת לעם ישראל ואכפת להם עמוקות מהמצב בארץ, ומשכך הם פועלים להעלאת המודעות למצב החטופים בעזה. מאז פרוץ המלחמה, אכן קיים מתח מסוים בעיר הכרוך באווירה לא נעימה כלפי יהודים", הוא מודה. "גם אני אישית הותקפתי מילולית פה ושם על ידי עובדי אורח, אבל איש לא שיער שהדברים יגיעו לידי כך. זהו אירוע חמור מאוד. רבים נכוו מהאש, ואישה אחת נפגעה באורח קשה מאוד עד שנשקף חשש לחייה, אבל ב"ה מצבה הוטב.

"למרות הפיגוע המזעזע", אומר הרב, "צריך להצביע גם על חסד ה' שמנע פיגוע כבד הרבה יותר, כפי שתכנן המחבל מלכתחילה. נגיד את זה פשוט: התוכנית שלו הייתה להרוג יהודים וכמה שיותר, לא עלינו, כשלשם כך ביקש לרכוש נשק – דבר שנמנע ממנו חוקית, ולכן הוא נאלץ לאלתר אמצעי חבלה במו ידיו, כמו הלהביו שבו השתמש. למעשה הוא הכין כמות גדולה של בקבוקי תבערה במטרה להטיל את כולם על הנאספים, אבל בפועל השתמש רק בשניים, כשבמקום להמשיך בהצתת הבקבוקים פתח בקריאות נאצה נגד הקהל. אם הוא היה ממשיך לבצע את תוכניתו ח"ו, התוצאות היו יכולות להיות חמורות בהרבה.

בולדר היא עיר קטנה בצפון מדינת קולורדו שבארצות הברית, למרגלות הרי הרוקי, במרחק כ-40 קילומטרים מדנוור הבירה. למרות ממדי אוכלוסייתה הצנועים יחסית – כ-100 אלף תושבים – היא נחשבת לאחת הערים הידועות במערב ארה"ב בשל היותה מוקפת בטבע הררי עוצר נשימה המושך אליו תיירים רבים. בולדר היא גם אחת הערים החשובות במדינה, מאחר שבליבה שוכנת אוניברסיטת קולורדו – מוסד אקדמי המונה עשרות אלפי תלמידים הבאים מכל רחבי ארה"ב, ובעל נוכחות בולטת בעיר. הקהילה היהודית בבולדר קשורה ברובה לאוניברסיטה המקומית, שחלק מהמרצים והעובדים בה הם יהודים. בשבוע שעבר, שלא ברצונן, עלו העיר השקטה והקהילה הקטנה לכותרות העולמיות בשל פיגוע נפשע שבוצע בה. זה קרה כאשר קבוצת יהודים מתושבי העיר ערכו, כדרכם לאחרונה מדי יום ראשון, עצרת למען שחרור אחינו החטופים בעזה. בעודם עומדים במרכז העיר ומניפים את תמונותיהם, התקרב אליהם מוחמד סברי סולימאן, אזרח מצרי שהיגר באופן לא חוקי למדינה, והשליך לעברם בקבוקי תבערה שפצעו שישה עשר מהם.

בשיחה עם 'קרוב אליך' מספר שליח חב"ד בקמפוס האוניברסיטה, הרב ישראל וילהלם,

המערכי. באופן אישי, היה חשוב לי להראות לצעירים שאחרי הכל, ארץ ישראל היא מקום חי, פעיל ותוסס, ולמרות הכל, היהדות הולכת וצומחת בה זקופת קומה ועם ישראל חי. מסיבה זו, רק אחוזים מסוימים במסע הוקדשו לאירועי האסון והסברת הרקע אליו, בין השאר גם על מנת לתת למשתתפים כלים להתמודד עם שאלות והתקפות המופנות אליהם, ואילו רוב המסע הוקדש לחוויות חיוביות ולמפגש עם אזרחים, רבנים ומרצים, כשבסיומו היה ניכר שהוא גרם לכל הצעירים להזדהות עמוקה עם יהדותם, כשרבים הביעו את רצונם לשוב ולבקר בארץ ואפילו לערוך עלייה.

החום היהודי שניצח

הרב וילהלם, נכד למשפחה ירושלמית ותיקה ששלוחותיה פזורות בקצוות תבל, נולד וגדל בקהילת חב"ד בלונדון. "לאחר נישואיו", הוא מספר, "התחלנו לחפש אפשרויות לשליחות, כשבאופן מיוחד עניינה אותנו השליחות בקרב צעירים. הדור הצעיר הלא הוא העתיד של עם ישראל. ובכן, הרב פסח שיינר, השליח הראשי לעיר בולדר, הציע לנו להגיע לכאן ולשמש כשלוחים באוניברסיטה המקומית. מעולם לא הייתי קודם לכן בקולורדו וכמעט לא ידעתי עליה מאומה, אבל "מה" מצעדי גבר כוננו" – הקב"ה שולח כל אחד אל המקום בו הוא יכול להועיל ולהשפיע, וברוך ה' זכינו לראות בשליחות שלנו הצלחה גדולה". מזה כעשרים שנה פועל הרב וילהלם עם רעייתו ומשפחתו בין כותלי האוניברסיטה, כשבמהלכן הביאו את אור היהדות לחייהם של עשרות אלפי צעירים באמצעות ביתם הפתוח בכל שעות היממה לעזרה וסיוע לכל יהודי הנזקק לכך. "כשלושת אלפים סטודנטים יהודיים באים לכאן מדי שנה", הוא אומר, "נוסף על היהודים המשמשים כאן דרך קבע כמרצים ועובדים. העבודה מרובה מאוד. יש לנו פעילות שוטפת עם התלמידים במוסד בכל ימי השבוע, ובמיוחד בשבתות – אז מתפללים וסועדים איתנו עשרות סטודנטים. מדובר בשליחות של הצלת נפשות, פשוטו כמשמעו, כיוון שרבים מהם אינם יודעים דבר על יהדותם, ואנחנו מייעדים להם תוכניות לימוד ושיעורים מיוחדים. יש לנו, למשל, קורס מובנה ללימוד יהדות המלווה במלגה לכל משתתף – דבר המהווה תמריץ להשתתפות, כשהכסף מיועד לרכישת ספרי יהדות וכדומה.

"במו עינינו זכינו לראות רבים שנחשפים בפעם הראשונה ליהדותם דווקא אצלנו – אם באמצעות תוכניות הלימוד בבית המדרש שלנו, אם בביקור בבית הכנסת ואם בהנחת תפילין ראשונה. עם השנים נוכחנו לדעת שההשפעה עליהם היא ארוכת טווח, הרבה יותר ממה שנראה במבט ראשון. פעם אחת", הוא נזכר בסיפור להמחשת

– כאשר את השינוי לטובה בחייו הוא זוקף לזכות תשומת הלב הנעימה שהוענקה לו בבית חב"ד נידח בארצות הברית". נוסף על פעילותו של הרב וילהלם באוניברסיטה, כאיש תורה נלהב הוא שותף גם ליוזמה עולמית של הפצת לימוד 'ליקוטי שיחות' – הסדרה המפורסמת מתורתו של הרבי מלובביץ' זי"ע – בדרך השווה לכל נפש, בלויית שיעורים ועזרים שונים ללומדים בשפות שונות. "אם נרצה לאפיין, מבחינה מסוימת, את תורתו של הרבי, הרי שהיא מראה איך התורה המסורה לנו מסיני הינה באמת "תורת חיים" ובעלת מסר אקטואלי במיוחד לדורנו אנו", הוא מסביר על חשיבותה הרבה של היוזמה. "ההתלהבות מהשיחות אינה רק נחלתם של אנשי בית המדרש, אלא גם יהודים רבים שעושים את צעדיהם הראשונים ביהדות מעשירים את עולמם הרוחני בלימוד הזה, בהתאמה לרמתם כמובן, כשהוא מעניק להם השקפה בריאה על תפקידם בחייהם".

איצי, השליח האמיתי

המבקרים בבית חב"ד בולדר יודעים שהבורג המרכזי של השליחות במקום – כפי שמעיד בפה מלא הרב וילהלם עצמו – הוא דווקא איצי (יוסף יצחק), בנו בכורו של הרב. בהיותו בגיל שש אובחן איצי כאוטיסט, והשמים נפלו על הוריו. בתחילה חשבו שמשמעות הבשורה היא סיום חלום השליחות שלהם. אחרי הכל, ילד בעל צרכים מיוחדים דורש טיפול מיוחד ומהווה אתגר לא פשוט להורים, שספק אם יכולים למצוא את הפנאי להקדיש את עצמם לעבודה ציבורית במקביל לטיפול בילדם שלהם. עם זאת, משפחת וילהלם למדה

הטלפון שלי צלצל. בצד השני היה קול צעיר שאמר: "כבוד הרב, אני מתקשר לכל סניפי חב"ד בקולורדו כדי לראות מי יכול לעזור לי. זו בקשה קצת מוזרה: האם אתם מכירים מישהו באיידהוֹספרינגס שיש לו זוג תפילין?... "הייתי המום, וכפשוט שתקתי בתדהמה

הדברים, "כשהייתי בביקור בארץ, הלכתי בירושלים ופתאום טפח על כתפי בחור ישיבה מזוקן. ניסיתי להבין מהיכן אנחנו מכירים ולא האמנתי למראה עיניי. מדובר בצעיר שביקר בבית חב"ד שלנו רק פעם-פעמיים. הוא סיפר לי שלאחר לימודיו האקדמיים החליט לערוך פסק זמן בחייו כדי למצוא לעצמו משמעות. הוא נחת בהודו, שהה משך תקופה בכמה אשכנזים ופגש גורואים למיניהם, רחמנא ליצלן. כאשר כבר חשב שהנה מצא את דרכו הרוחנית בחיים, הוא נזכר בביקוריו בבית חב"ד וערך את ההשוואה בין מה שמצא כאן למה שחווה שם – "בבית חב"ד הרגשתי חמימות יהודית כל כך נעימה ומסבירת פנים", הסביר לי. "החלטתי אפוא לנסוע לישראל למשך שבוע, לפני שאעשה שינוי כה רדיקלי בחיי". כך הוא מצא את עצמו עומד בשעריה של ישיבה ירושלמית לבעלי תשובה, כאשר השבוע הבווד הפך לשנים ארוכות וכיום הוא אברך היושב באוהלה של תורה ומגדל משפחה לתפארת

תפילין מן השמיים

כאשר אני מבקש מהרב וילהלם לבחור סיפור של אור מחיי שליחותו העשירים, הוא מתקשה לעמוד במשימה. "אחרי למעלה מעשרים שנות שליחות", הוא אומר, "כשחוונו כל כך הרבה אירועים, קשה לבחור אחד מהם. אבל הנה סיפור אחד שהתרש לא מזמן, והוא מלווה אותי כבעל לקח משמעותי ביותר".

בתחילת שנה זו, אחרי שחודש תשרי הגדוש בפעילות חלף, הרב ורעייתו החליטו שרגע לפני בוא החורף יצאו עם משפחתם לחופשה קצרה, לה היו זקוקים כאוויר לנשימה בשל העומס המוטל עליהם לאורך השנה כולה.

כאמור, אזור מגוריהם אוצר בחובו מראות טבע מפעימים, וכך החליטו לערוך חופשה באסטס-פארק, עיירת נופש הממוקמת על גדות אגם אסטס, סמוך לפארק הלאומי של קולורדו בו מצויים חיות בר כמו איילים ודובים, אגמים ונופים מרהיבים. הם כבר הזמינו חדרים בבית מלון בעיירה, אלא שרגע לפני כן התוכניות נדחו במפתיע כיוון שהרב וילהלם נקרא בבהילות לארגן הלוויה ליהודי שנפטר.

"כשחזרתי מהלוויה", נזכר הרב, "החלטנו לנסוע לאזור המדובר בכל אופן – לאחר שקודם לכן ביטלנו את החדרים שהוזמנו עבורנו בשל ההלוויה הבלתי-צפויה – למרות שהחופשה תהיה קצרה יותר ממה שתכננו. מדובר במקום גדול יחסית ובעל שפע מקומות לינה, אבל כאשר התקשרנו לכל המלונות בעיירה התברר שהם בתפוסה מלאה ואין ולו מקום לינה אחד... זה לא דבר רגיל, בדרך כלל יש היצע די גדול ללינה, אבל הפעם בכל מקום ענו לנו בשלילה".

בלית ברירה, בסופו של דבר מצא הרב לאחר

בלי לשאול אף אחד, איצי, הבן המיוחד שלנו צעד מיוזמתו לביתו של הצעיר, העיר אותו והזמין אותו בחן לבוא לבית הכנסת. הצעיר לא יכול היה לסרב, הוא הגיע ורקד עם ספרי התורה בכל להט נשמתו. מאז השתנו חייו לטובה

במרצו הרב, ולאור ניסיונו האישי, הרב וילהלם היה שותף בהקמת פרויקט "ילדי שלוחי הרבי", שנועד לאחד כוחות ולסייע לשלוחים נוספים ברחבי העולם המתמודדים עם ילדיהם המיוחדים. האתגר שהוא מנת חלקם של השלוחים הללו הנו כפול, גם בשל העובדה שהם מגדלים את ילדיהם בנקודות יישוב מרוחקות מקהילה מסודרת ובעלת משאבים, ומשכך אינם יכולים לקבל את הסיוע הקהילתי המוכר. הארגון מסייע למשפחות השלוחים להתמודד עם מצבם ורווחתם בפן הנפשי כמו גם בפן הכלכלי. בין השאר, הארגון מקיים גם ימי נופש מרוכזים למשפחות השלוחים במטרה להעניק להן פסק זמן מהטיפול התובעני המתמיד בילדם, לאפשר מפגש עם הורים נוספים המתמודדים עם אתגרים דומים, לקבל הדרכות ממוקדות מאנשי מקצוע ולאגור כוחות להמשך השליחות.

על בשרה להתמודד עם האתגר המפתיע, וגם מצאה את הדרך המתאימה לראות בו סיוע ממשי מאין כמותו לשליחותם.

"דווקא איצי", מספר הרב וילהלם, "העניק לנו הזדמנות להכיר יהודים שונים – רופאים, מטפלים והורים בעלי התמודדות זהה – שלעולם לא היינו פוגשים בדרך אחרת. אנשים מתפעלים לראות אותו חבוש בכיפה, לבוש בציצית ועטור זקן כיהודי גאה. למעשה, איצי הוא הדבק שמחבר את הקהילה שלנו. הכנות והרוך שלו משפיעים עמוקות על אנשים, והוא מגיע אל ליבם בדרכים שאני מעולם לא הייתי יכול לדרוך בהן. אף אחד לא יכול לסרב לו... הרי אנחנו מאמינים שכל נשמה יהודית יש לה ייעוד משלה בעולם הזה", הוא מהרהר בקול. "ויביחס לאיצי, גילינו את הייעוד והייחוד שלו שכילד על הספקטרום יש לו יכולת שאין לאחרים להגיע אל ליבם של אנשים. כיום הוא בגילם של הסטודנטים, והחיבור שלו אליהם מפעים."

"דוגמה מובהקת לכך היה סיפורו של צעיר מבית דתי בברוקלין שעזב הכל ועבר להתגורר בבודדר. בתחילה הוא הגיע אלינו לאירועים ושיעורים, אלא שפתאום ניתק את הקשר וחדל להופיע. הוא גם לא ענה להודעות ששלחתי לו ולשיחות טלפון. זמן מה עבר והגיע ליל שמחת תורה, אז השמחה בבית הכנסת שלנו מרקיעה שחקים. בלי לשאול אף אחד, איצי שלנו צעד מיוזמתו לביתו של הצעיר, העיר אותו והזמין אותו בחן לבוא לבית הכנסת. הצעיר לא יכול היה לסרב, הוא הגיע ורקד עם ספרי התורה בכל להט נשמתו. מאז השתנו חייו לטובה, והכל בזכות איצי. כולנו יכולים ללמוד מהאהבה והטהרה שלו, והוא מקור ההשראה הגדול ביותר עבורי ועבור הקהילה שלנו", אומר הרב וילהלם בהתרגשות.

"מה למדתי מהסיפור הזה? ראשית, שאין מקרה בעולם. הקב"ה סיבב את כל הסיבות כדי שלא נוכל למצוא מקום לינה במקום בו תכננו לשהות, וכך ננודד לעיירה נידחת וממנה לעיירה שכנה - הכל כדי שנהיה שם בדיוק בזמן בשביל הצעירים הללו. במקביל למדתי מכך, שאם יהודי מקבל על עצמו החלטה טובה בלב שלם ונאמן לה, הקב"ה עומד לימינו ומסייע לו לקיים אותה, "הבא ליטהר מסייעין אותו" - גם אם נדמה שהדבר בלתי אפשרי. ושלישית - מאז והלאה, בכל מקום אליו אני הולך או נוסע, אני לוקח איתי זוג תפילין, למקרה ששוב הקב"ה ישלח לי יהודי שזקוק להן..."

התברר שהצעירים הללו הם בתהליכי התקרבות ליהדות, והחליטו מיוזמתם להניח תפילין מדי יום. באותו יום הם החליטו לנסוע להרים, כדי ליהנות מנוף הסתיו המרהיב, אלא שכאשר הגיעו למקום נזכרו שבאותו בוקר לא הניחו תפילין. הם לא ויתרו והחליטו לטלפן לשליח אחר שליח במדינה, כדי לשאול אם הם מכירים מישהו שיש לו זוג תפילין במקום. אחרי שעתיים של ניסיונות טלפוניים, דקות לפני השקיעה, הם השיגו את המספר שלי והתקשרו אליי, בלי לדעת שאני נמצא במרחק של 15 מטרים בלבד מהם! ...

מסע חיפושים מקום לינה בעיירה אחרת, מרוחקת יותר, ושמה בלאק-הוואק. מדוברת בעיירת כרייה לשעבר, שהפכה למוקד נופש קטן, בעל מבנים עתיקים והיסטוריה אמריקנית. "כבר היה כל כך מאוחר" משחזר הרב, "שחששנו שאם לא נעזוב מיד, כנראה כבר לא נצא מהבית... ארוננו כמה דברים חיוניים, ובקשר למזון - החלטנו שיהיה פשוט יותר למצוא מצרכי מזון כשרים במכולת המקומית כשנגיע."

"לצערנו, כשהגענו לעיירה הקטנה התברר שאין בה מכולת... היינו חייבים למצוא משהו לאכול, וכך - אחרי הנסיעה המתירה - נאלצנו לנדוד אחר מרכול מקומי. נאמר לנו שבעיירה הסמוכה, איידהו-ספרינגס, יש מרכול של רשת Safeway הגדולה. השמש כבר נטתה לערוב, ובכך: לפנינו עוד נסיעה... הגענו למרכול והתרועענו במעברים בעודנו תרים אחר מוצרים כשרים שנוכל להכין מהם את ארוחתנו הערב ובימים הבאים."

"בתוך כך, הטלפון שלי צלצל. בצד השני היה קול צעיר שאמר: "כבוד הרב, אני מתקשר לך לכל סניפי חב"ד בקולורדו כדי לראות מי יכול לעזור לי. זו בקשה קצת מוזרה: האם אתם מכירים מישהו באיידהו-ספרינגס שיש לו זוג תפילין?... "הייתי המום, ופשוט שתקתי בתדהמה. "תראה", הסביר הקול לנוכח שתיקתי, "נתקענו כאן, ובאמת אני צריך תפילין. האם תוכל לעזור לנו?"

"אני עכשיו באיידהו-ספרינגס!" צעקתי בקול לא-לי.

"אני לא מאמין! היכן?" קרא האיש. "במרכול Safeway", עניתי.

"גם אני!", צרח האיש, "אני בחניון!"

"רצתי החוצה אל הרכב לשלוף את התפילין", מספר הרב וילהלם בהתרגשות, "כשהרכב הסמוך ניתר שני צעירים, בעודם נרעשים מההשגחה הפרטית הגלויה. בשיחתנו

חשמל הקרן בהטבה שתקרר לכם את הקיץ

קונים מקרר שארף 4/5 דלתות

מקבלים מתנה משתלמת לבחירה

תווי קנייה ב'יש חסד' בסך 750'

או

בקניית מקרר שארף 2 דלתות מקבלים תווי קנייה בסך 250' ל'יש חסד'

מוקד הזמנות ארצי: 2757 * WWW.KERENBY.CO.IL

מבית נהר בני ישיבות	מודיעין עילית רבי טרפון 25	נתיבות יוסף סמלון 10 (קרית טרייד)	חיפה ברכת משה 29	אשדוד הורקנוס 5 (מקום חסד)	בית שמש נחל ניצנים 8 (מתחת יש חסד)	ביתר עילית החוזה מלובלין 35	ירושלים מלכי ישראל 53 גאולה, תורה במקום	רבי ראשי ב"ב רבי עקיבא 29
---------------------	----------------------------	-----------------------------------	------------------	----------------------------	------------------------------------	-----------------------------	---	---------------------------

הזברה כת העפוני? לא אצל לי!

יהודים וערבים נפגשים בשוק ועולם פיוטי חדש נולד • מאחורי הצורך לייצר אלטרנטיבה יהודית מוזיקלית מסתתר רעיון שורשי-קבלי: **להעלות ניצוצות** • ומה יש בו, בפיוט המצרי-חלבי, שעשה את **כל הדרך ממרוקו לברוקלין** ומשם הפך לניגון חסידי • פרק נוסף של הפודקאסט **'הללו'** מבית 'צמאה' מתחקה אחרי סודו של הפיוט **'עזרני איל חי'**, בסיועם של הפרופסור **אדווין סרוסי**, החוקר והפייטן **רפאל ביטן** והרב אליהו **שוויכה** • פתח לי את הדלת, אבא

כתיבה: יוחאי אלימלך רווח

ממש לא היה היחיד שנהג כך; גם במדינות אשכנז הפכו מנגינות גויות לקטעי חזנות יהודיים, וחלק מהניגונים החסידיים הם שירי איכרים וחיילים ש'גורור', אבל בעולם הפיוט – זו כבר ממש תופעה.

להוציא יקר מזולל

אז מאיפה נתחיל?

דיברנו עם פרופסור אדווין סרוסי, מנהל המחלקה למוזיקולוגיה באוניברסיטה העברית, שמקדיש את חייו לשימור ולמחקר של מאות פיוטים מיהדות המזרח וצפון אפריקה.

אולי, קודם כל, נפתח בשאלה הבסיסית ביותר – מה זה בכלל פיוט?

פרופסור סרוסי: פיוט בא לעולם כהרחבה של תפילות הקבע. השירה הפכה לכלי של ביטוי מחודש, מחדש, מרחיב ומבטא את הלכיהוּת של התקופה.

את הפיוט "עזרני" כתב רבי רפאל יצחק ענתבי טבוש, אחד מגדולי המשוררים של קהילת יהודי חלב בסוריה, שחי ופעל במאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20. הוא היה תלמיד חכם ומקובל, ולמרות שהיה עיוור כתב למעלה מ-400 פיוטים המוכרים ומושרים עד היום הזה.

העובדה שאת הלחן ל"עזרני" הוא 'סחב' משיר מצרי פופולרי לא הייתה מקרית. להפך, זו הייתה השיטה שלו: רוב הלחנים לפיוטים שהוא כתב, הם בעצם לחנים ערביים שהיו פופולריים באותה תקופה. הוא גם לא הסתיר את השיטה הזו. בהקדמה לספר השירים שלו הוא כתב שיש לו בכך עניין גדול, לכל לחן חדש שמגיע מהרחוב הערבי יש ממש צורך לחבר פיוט קדוש.

למה? איזה מין עניין הוא לקחת לחנים מחתונות ערביות בחלב, או מבתי הקפה של צידים צעד חכם רפאל העיוור, ו'לגיר' אותם – לכתוב עליהם פיוטים ולשגר אותם לבתי הכנסת כדי שישירו אותם בשבתות, בחגים ובימים הנוראים?

בשביל להבין את זה, עלינו לספר את הסיפור של עולם הפיוטים. אמנם חכם רפאל

אחד מגדולי המשוררים של קהילת חלב שומע שיר מצרי פופולרי והופך אותו לפיוט מיוחד על תשובה וחרטה, שבו הוא חושף את עצמו ואת ההתמודדויות שלו, ופונה למעלה לבקש עזרה.

**עזרני איל חי להקניע
את יצר המפתה, המריע
מבלתיך אין מושיע
להושיעני**

"עזרני" הוא אחד הפיוטים המוכרים ביותר בעולם היהודי. הוא הפך לפופולרי בכל עדות המזרח, זכה לביצועים רבים של זמרים ישראלים מפורסמים, ועל הדרך גם מצא את עצמו כניגון ב'ספר הניגונים' הרשמי של חב"ד.

העובדה המדהימה היא שהשיר המקורי הוא לחן מצרי פופולרי בן כ-150 שנה, עם מילים בערבית שהתוכן שלהן אחר לחלוטין ממושגים כמו "היצר הרע", "תשובה" ו"חרטה" שאנחנו מכירים מ"עזרני".

איך, אפוא, התגלגל שיר ערבי לשולחנו של הרבי מלובביץ', שהתבטא עליו שהוא "ניגון רציני" ושר אותו בהתוועדויות?

הצורך של היהודים לחדש ולהרחיב את התפילה קשור, כמובן, לחורבן הבית.

פרופסור סרוסי: נכון. הכמיהה של היהודים להעמיד עבודת קודש במקום עבודת המקדש, הולידה אט-אט את הדחף להשתמש בשפה וגם בלחן על מנת לבטא את מה שלפני כן ביטאו הקורבנות.

ועולם הפיוט היה תחום שכל הזמן הולך ומתחדש.

פרופסור סרוסי: היום, כשאני מספר על כך, לא מאמינים לי. יהודים היו הולכים לבית הכנסת, ובכל שבת היו תפילות אחרות! כלומר, הייתה תפילת הקבע, כמובן, ששימשה כבסיס לתפילה, אבל כל התוספות הפיוטיות היו משתנות, משום שפייטנים היו כותבים פיוטים חדשים לחגים ולמועדים.

בעצם, הייעוד המרכזי של הפיוט היה לתת מקום לשירה בתוך העולם היהודי, והמקום שנבחר לכך היה החשוב ביותר בבית הכנסת – בתוך סדר התפילה של הזמנים הקדושים ביותר.

פרופסור סרוסי: הפיוט, לעניות דעתי, פתח את הפתח לכניסת מוזיקה לעבודת הקודש, לתפילה. בתחילתה היא הייתה מאוד בסיסית ופשוטה, והפיוט הוסיף בה פאר.

בשלב הזה של הפיוטים יש רק מילים, אבל אין לחן. יתרה מזאת – הטקסטים לא נכתבו ברמה של שירה כמו הפיוטים שאנחנו מכירים היום. רק במאה ה-15 החלו להתפתח פיוטים בעלי משקל וחרוזה, כאלה שכתובים בסגנון ספרותי מודרני יותר, וכבר הצליחו להתכתב עם ספרי השירה הכלליים של אותה תקופה.

על 'משחקי המילים' שנכנסו לפיוטים נשמח לשמוע ממך, רפאל ביטן, כמי שהוא חוקר פיוטים ופייטן בעצמו.

רפאל ביטן: אפשרות ראשונה לשחק עם המילים ולהעשיר אותן היא לנסח באופן ספרותי יותר. לדוגמה: במקום "בוא לפה" – "גש הנה". אפשרות נוספת ומוכרת ביותר היא החרוזה, וישנן אפשרויות נוספות. אם ניקח לדוגמה את הפיוט "דרור יקרא", אחד הפיוטים הקדמונים שחיבר דונש הלוי בן לברט, נראה שהמשפטים הולמים אחד את השני במספר ההברות שהם מכילים: "ד־ר־ו־ר־ י־ק־ר־א־ל־ב־ן־ע־ם־פ־ת־ שמונה הברות. "י־י־נ־ צ־ר־כ־ם־פ־מ־ו־פ־ב־ת־" גם שמונה הברות. כל המשפטים הם שמונה הברות.

השלב הבא בהתפתחות הפיוטים הגיע במאה ה-16 ובתחילת המאה ה-17: לחנים. הפיוטים הפכו לשירים שרים אותם.

פרופסור סרוסי: גיבור התרבות שלי, שבעיני עומד במרכז התמונה הזו, הוא רבי ישראל נג'ארה. זאת משום שהוא זה שסידר את שירתו באופן שיטתי בהתאם לסולמות של המוזיקה הטורקית-עות'מאנית של אז. התפיסה הזו – לסדר את השירים, ולאחר מכן את תפילות החובה כולן, לפי סולמות מוזיקליים – התפשטה ממרוקו עד עיראק אחרי המאה ה-16.

אמרנו שתהליך דומה התרחש גם במדינות אשכנז עם החזנות, ובעולם

פרופסור סרוסי: אני יכול לשמוע את חכם רפאל מדבר מעומק ליבו ומתחרט על החטאים שלו באופן אישי. "לקבל את נפש המתחרטה, ולא תוסיף תחטא" – הנפש שלו. הוא לא מדבר כאן בשם העם, הוא כביכול מוציא את הכביסה החוצה דרך הפיוט.

החסידי עם חלק מהניגונים. אבל למה במזרח ובצפון אפריקה זה הפך לתופעה כה נרחבת?

רפאל ביטן: חכמי

היהודים בארצות ערב – כדוגמת רבי אברהם אבן עזרא, רבי יהודה אלחריזי ורבים נוספים – גילו הרבה יותר פתיחות לנושאים כלליים כגון לשון, ספרות, אמנות ואסטרולוגיה. בשונה מארצות אשכנז, שבהן היהודים חיו בגטאות בצל שנאה ופוגרומים מצד הגויים – בארצות ערב, על-פי רוב, היהודים חיו בשכונות טובה עם האוכלוסייה המקומית וניהלו שיתופי פעולה מסחריים פוריים. כאשר, לדוגמה,

סוחר יהודי יוצר קשר עסקי עם סוחר סורי, והם יושבים יחד במרחבי מסחר ציבוריים, בסופו של דבר הם גם שומעים את אותה מוזיקה. לא רק הלחנים הושפעו מהמוזיקה הכללית, אלא גם המילים של הפיוטים עצמם.

רפאל ביטן: שמונים אחוזים

מהפיוטים שלנו הם גרסאות-כיסוי מובהקות לשירים בערבית. לדוגמה, השיר הערבי "יא גמיל, יא גמיל" מוכר לנו היום כפיוט "אל גליל, אל גליל"; "וויאק וויאק" – "חיים ומדון"; "רגעוני עיני" – "אל בני הבט". כלומר, כל מי שמצוי מעט יוכל לזהות את הדמיון.

פרופסור סרוסי: על רבים מהשירים שהתחדשו במדינות ערב, מיד החלו הפייטנים לחבר להם מילים בלשון הקודש.

התופעה הזו הקימה עליה התנגדות גדולה. רבנים גדולים טענו: איך יכול להיות שאנחנו לוקחים לחנים ערביים, טורקיים או מרוקאים, מהרחוב הגויי, מכניסים אותם לתוך בית הכנסת ומוסיפים אותם לרשימת שירי הקודש שלנו?!

רפאל ביטן: אפשר לומר, כמו שרואים

בחלק גדול מספרות השירה היהודית ומהסכמות הרבנים לספרי השירה של אותה תקופה, שהם ראו בכך מעין הצלה.

כמו בכל העולם היהודי, גם בארצות המזרח היו זמנים שבהם נפלו החומות שהפרידו בין היהודים לשכניהם הגויים, מה שגרם להיטמעות של היהודים באוכלוסייה הכללית. מלבד זאת, באופן כללי בארצות ערב האנטישמיות הייתה נמוכה יחסית מזו שהייתה באירופה; היהודים התחברו עם הגויים, שמעו את המוזיקה שהלהיבה את ההמון, וגם הלכו להופעות ולקונצרטים. זה יצר צורך להציב אלטרנטיבה – תרבות יהודית שתיתן מענה למה שקורה בחוץ.

רפאל ביטן: יש ספר בשם 'מעדי מלך' שכתב המשורר אשר מזרחי, מגדולי המשוררים. בין פיוטיו המפורסמים ניתן לזהות את "חביבי ייה חביבי", "אשור שירה", "שלום לבן דודי", "נגילה הללויה", שירים שכולנו מכירים. המטרה שלו בכתיבתם הייתה בדיוק זו – להוציא יקר מזולל' ולתת מענה להתבוללות הספרותית-פיוטית.

אבל הכתיבה הפיוטית, גם ללא קשר למוזיקה, היא מעין 'גרסת כיסוי' לצורת הכתיבה החרוזית, כתיבה שמתפתחת אט-אט בהתאם למשקלי המילים כפי שהדגמנו מעט לעיל. יש אנשים שהצורה המרתקת שבה כתובים טקסטים של רבי יהודה הלוי או של רבי אברהם אבן עזרא, תמושך אותם הרבה יותר מאשר הלחן של הפיוט או הנושא התוכני שלו.

ובכן, אם צורת הכתיבה מרתקת, גם הנושאים שבהם היא עוסקת עלולים לרתק, וממילא חלב של הקורא יכול להימשך אחרי התכנים של הסופר. בהתאם לכך, הייתה מעין התגייסות של הכותבים והמשרורים של אותה עת במטרה לתת מענה יהודי לתופעה הזו.

לילה, כאן עובדים

כל מה ששמענו עד עכשיו הוא נכון, אבל יש רובד עמוק יותר: היכולת והמגמה לקחת השראה ממקורות חיצוניים ולהשתמש בה לדברים שבקדושה, לא נובעת רק מהכורח המקומי שנוצר להציב אלטרנטיבה יהודית לתרבות הכללית. רבי רפאל ענתבי כותב בספרו שכתוב פיוטי קודש על השירים הערביים החדשים היא ממש חובה, "דבר שבקדושה". כנראה הוא ראה בכך עניין נעלה וקדוש, הרבה מעבר לצורך ה'טכני' למנוע מיהודים לרעות בשדות זרים.

שוב עולה השאלה: למה? מה העניין הגדול שיש ב'גיוור' שירים גויים?

לשם כך עלינו לעסוק בפיוטים מסוג שונה לגמרי, פיוטים שהחלו להתפתח על ידי מקובלי צפת ומוכרים לנו כיום תחת הקטגוריה 'שירת הבקשות'. רבי רפאל ענתבי, ובכלל קהילת חלב עד ימינו, עם הנוסח הירושלמי שלה, מובילים את הז'אנר הזה.

פרופסור סרוסי: הדחף של המקובלים, בעיקר הצפתיים, לכיוון של עבודת קודש בלילות בעיקר, והאמונה בכוחה של השירה לפתוח את שערי השמיים, הולידו תופעה שבה אנשים היו משכימים קום לבית הכנסת ללמוד משניות ולשיר שירי קודש. המנהג הזה הלך והתפתח לאירוע ארוך שיכול לארוך גם שלוש שעות והוליד רפרטואר עצום של שירה חדשה.

מנהג 'שירת הבקשות' הוא המנהג לקום

באשמורת הבוקר של שבת ולשיר פיוטים יחד עד תפילת שחרית, במשך כל שבתות החורף, החל ממשבת בראשית.

רפאל ביטן: חלק מהפיוטים, כמוכרן, מיוסדים על תורת הסוד, וחלקם הפכו לנכס צאן ברזל גם אצל החסידים. לדוגמה, הפיוט "א-ל מסתתר": א-ל מסתתר בשפירי חביון, השכל הנעלם מכל רעיון, עלת העלות מכתר בכתר עליון - אלה מושגים קבליים. ישנם

הרב שוויכה: השירה והמוזיקה באופן כללי שייכות לתחום האפור של "קליפת נוגה". ולכן, אם אני לוקח שיר ומשתמש בו לקדושה, בכך אני מברר אותו ומוציא אותו מהקליפה אל הקדושה

פיוטים נוספים רבים שנכנסו לשירת הבקשות, כמו "אודה לא-ל" - שימו לב אל הנשמה, לשם שבו ואחלקה, ואורה כאור החמה; "חי ונעלם" - חי ונעלם לכבודו ברא עולם, שהוא השיר האחרון שנכנס לשירת הבקשות. יש שירים שנכתבו באמת לפי סוד הקבלה, ויש שירים שהכתיבה בהן יותר 'תמימה' אך מכילה מושגים קבליים. זו שירת הבקשות במסורת החלבית, מה שנקרא כיום 'נוסח ירושלמי'.

שני העולמות האלה - הפיוטים מצד אחד, ושירת הבקשות מהצד השני - פוגשים את אחת הקהילות היהודיות הוותיקות והמפוארות ביותר: קהילת יהודי חלב. נדבר עליה עם הרב אליהו שוויכה, רב קהילת 'שערי השלום'

בצפון תל אביב.

הרב אליהו שוויכה: קהילת יהודי חלב היא אחת הקהילות היהודיות העתיקות ביותר - היא קיימת מימי בית המקדש הראשון ועוד קודם לכן. בספר תהילים (פרק 8) כתוב שדוד המלך כבש את ארם נהריים ואת ארם צובה. ארם צובה היא חלב, והקהילה היהודית מתקיימת שם מתקופת דוד המלך ועד הדור שלנו ברצף - זאת בשונה מקהילות אחרות שהתקיימו לפרקים.

לפי המסורת של יהודי חלב, יואב בן צרויה, שהיה שר הצבא של דוד המלך, בנה את בית הכנסת הגדול של חלב. הוא בנוי מאבני גזית שמזכירות את אבני הכותל המערבי. אותה מסורת גורסת כי במהלך הבנייה התגלה הקדוש ברוך הוא ליואב ואמר לו: אמנם בית המקדש ייחרב, אבל בית הכנסת שלך, ה"מקדש מעט" שלך, לא ייחרב. זה היה מקור הגאווה של יהודי חלב - בית הכנסת העתיק שהתקיים ברצף מתקופת בית המקדש ועד הדור האחרון, וכיום, לאחר הפגזות המורדים בשנת תשס"ח, קיים בחלקו.

העיר חלב עצמה נחשבת בעולם הערבי לבירה תרבותית, גם מוזיקלית. **פרופסור סרוסי:** בעולם הערבי מחשיבים את חלב כאקדמיה האולטימטיבית למוזיקה הערבית הקלאסית. היוקרה הזו יצרה גם אצל הקהילה היהודית שם קשר משמעותי עם המוזיקה הערבית החלבית.

חלב איננה עיר-נמל, אבל המיקום שלה הפך אותה לצומת מרכזית: למעשה היא שימשה מעבר יבשתי בין אירופה, ארץ ישראל ומצרים לבין עיראק, איראן ותימן. כך היא הפכה לעיר חשובה בכלכלה ובתרבות.

הרב שוויכה: חלב הייתה עיר מסחר. רבים מתושביה היו סוחרים ועברו בה סוחרים רבים ממדינות שכנות. עד היום יהודי חלב ידועים בהצלחה המסחרית שלהם. לצד זאת, היא גידלה דיינים, רבנים ומקובלים גדולים. בהיותה של חלב עיר מרכזית, יש בה הכל מהכל, ובין היתר מתפתחת בה גם הסוגה של שירת הבקשות שבה עסקנו מקודם, שמושפעת מאוד מהקבלה.

פרופסור סרוסי: חלק מפיוטי שירת הבקשות ספוג במושגים קבליים. בראשם הפיוט שפותח את שירת הבקשות של יהודי חלב, "א-ל מסתתר בשפירי חביון", שבנוי על עשר הספירות, כאשר כל בית עוסק בספירה אחת. הקשר הזה לא מפתיע, משום שהפיוטים ושירי הקודש, כולל אלה של רבי רפאל ענתבי, כווננו מלכתחילה לשינוי תהליכים בעולמות העליונים (מה שמכונה במחקר ההיסטורי 'תאורגיה').

שירים על קו התפר

לתוך האווירה הזו, של פיוטים וקבלה, נולד בשנת תרי"ד (1853) רפאל ענתבי טבוש – ילד שיהפוך לאחד מגדולי המשוררים של קהילת חלב. שם המשפחה שלו, ענתבי, הוא על שם העיר ענתב שבצד הטורקי של גבול טורקיה-סוריה. בשלב מסוים, כדי להבדיל אותו מענתבי, מוסיפים לו את השם טבוש – על שם מקום הולדתה של אמו.

הרב שוויכה: הרב ענתבי גדל בתקופה שבה חלב הייתה בשיא תפארתה. בצעירותו, העיר הייתה מלאה ישיבות שמהן יצאו לימים רבנים גדולים. הרב הראשי של חלב היה הסבא של הסבא של הסבא שלי – הרב חיים מרדכי לבטון. כילד, רפאל מתעורר, אבל מתגלים בו כישרונות מופלאים.

הרב שוויכה: חכם ענתבי היה מוזיקאי. הייתה לו שמיעה מוזיקלית נהדרת. הוא חיבר 400 שירים, זה לא משהו שקורה בקלות. השירים שלו מוכרים עד היום לכל פייטן, וכמובן מושרים ביותר בקרב יהודי חלב. לדוגמה, "רפא צירי אל נאמן" ו"אתה אל כביר", וישנם רבים נוספים.

הנה, כך מתאר הרב חיים שאול עבוד, מחבר הספר 'שירי זמרה', את התפילות בבית הכנסת של חלב:

"בעירנו אר"ץ [ארם צובה, חלב] עמדו... המאור הגדול הרב רפאל ענתבי טבוש ז"ל... בחיבוריהם שירי קודש ולהרחיב גבול השירה, בהעמידם תלמידים הרבה, בחורי חמד, יפי קול ומטיבי נגן, והשתדלו ללמד אותם חכמת המוסיקא והצלילים... וכמו כן התאימו המנגינות, לכל חלקי התפילות של שבת ויום-טוב, והתפילה הייתה תמיד מתוך התרוממות נפש ושמחה רבה, בבתי כנסיות, בשבתות בחגים ובשמחות" (מתוך הקדמת הרב עבוד לספר "שיר ושבחה הלל וזמרה").

הרב שוויכה: מספרים על הרב

ענתבי שבזמן שהיה מדבר עם אנשים, תוך כדי השיחה היה ממציא חרוזים ומשלב אותם בשיחה. כאשר הרב שאול אלישר, בעל ה"ישא ברכה" (שעל שמו נקראה שכונת 'אבעת שאול' בכניסה לירושלים), התמנה להיות הראשון לציון בירושלים, הביאו את הרב ענתבי מחלב במיוחד לטקס ההכתרה בירושלים, ושם הוא העמיד מקהלות וחזרי פיוט לכבוד הרב אלישר. עד כדי כך הגיע כוחו בפיוט ובשירה.

כשמבינים את ההשראות הקבילות של חכם רפאל בפיוטים שלו, ואת היחס הכללי לפיוטים תוך חדרת קודש, כמו שרואים בשירת הבקשות, אפשר להבין את השיטה שלו. וכך כתב חכם רפאל בהקדמה לספר השירים שלו:

"כי הניגון הוא ניצוץ קדוש, ועל

ספרים, דברי קדושה, כדי להמשיך הניצוץ מסטרא אחרא לסטרא דקדושה. זה הוא דבר שבחובה, כאשר צריך להמשיך הפושעים החוטאים להשיב רבים מעוון ולהוציא יקר מזולל לבדר ניצוץ הקדושה סדרי בירורים".

כלומר, הוא מסביר שבתרבות הכללית קיימים ניצוצות אלוהיים ויש עניין לחלץ אותם, להחזיר אותם למקום של קדושה. בשפת הקבלה והחסידות זה נקרא "בירור ניצוצות".

הרב שוויכה: כל שיר, אם אני משתמש

בו לתכנים פסולים הוא הופך להיות רע ואסור, ואם אני משתמש בו לתכנים קדושים הוא הופך להיות קדוש. אם כן, השירה והמוזיקה באופן כללי שייכות לתחום האפור של "קליפת נוגה". ולכן, אם אני לוקח שיר ומשתמש בו לקדושה, בכך אני 'מברר' אותו ומוציא אותו מהקליפה אל הקדושה. ליתר דיוק: אובייקט ששייך לשלוש הקליפות הטמאות – לדוגמה, שיר של עבודה זרה, שפסול במהותו – אי אפשר להשתמש בו; אבל שיר שנמצא בתחום הביניים, שאני יכול להחליט אם להשתמש בו לקדושה או לקליפה, כשאני משתמש בו לקדושה – ביררתי אותו והפכתי אותו לקדושה.

גם בעולם החסידי הייתה התייחסות דומה של העלאת ניצוצות, בשימוש בניגונים שנשמעו מפהם של איכרים או רועי צאן גויים.

הרב שוויכה: נכון, ישנם מספר סיפורים כאלה על גדולי החסידות שלקחו שירים מהגויים.

אבל עדיין, לא מומלץ לנסות את זה בבית, כי לא לכל אחד מאיתנו יש הכוח לשמוע שיר

רפאל ביטן: חכמי היהודים בארצות ערב - כדוגמת רבי אברהם אבן עזרא, רבי יהודה אלחריזי ורבים נוספים - גילו הרבה יותר פתיחות לנושאים כלליים כגון לשון, ספרות, אמנות ואסטרולוגיה. בשונה מארצות אשכנז, שבהן היהודים חיו בגטאות בצל שנאה ופוגרומים מצד הגויים

ידי שמנגנים בשירי הגויים אז נטמא הניצוץ בקליפות. על כן, בכל ניגון חדש שיצא מגויים, צריך לייסד לו דברים מפי סופרים ומפי

בית מדרש פרדס חנה
ללימודי רבנות-דיינות מקבל אברכים

לימוד באווירה אחרת

מלגות גבוהות | מעורבות חברתית

לפרטים: נדב 052-2090884

ברכות קריאת שמע של שבת בחזנות האשכנזית יושבת על אותו תדר של סיומי הבתים בפיט "עזרני". אם כן, קודם כל יש כאן קרבה מוזיקלית.

אבל זו לא רק המוזיקה השמחה והמלהיבה של "עזרני". גם במילים שלו יש משהו מיוחד שאין בפיטים אחרים. יש משהו מאוד נקי וחשוף במילים האלה:

עֲזַרְנִי אֵל חַי, לְהַכְנִיעַ / אֶת יַצַּר הַמַּפְתָּה, הַמַּרְיֵעַ
מִבְּלָתָהּ, אֵין מוֹשִׁיעַ / לְהוֹשִׁיעֲנִי
דְּלָתִי תִשׁוּבָה, חַי פֶּתַח לִי / כִּי שְׁבַתִּי מִחֻטְאֵי וּמַעֲלֵי
אֶנָּה צוּרִי, שְׁמַע קוֹלִי / מִהָרָע עֲנֵנִי
אוֹדָה עָלֶי פִּשְׁעֵי / אֶתָּה תִּשָּׂא עוֹנִי
סוּד יְמִינְךָ הַפְּשׁוּטָה / לְקַבֵּל אֶת נַפְשׁ הַמִּתְחַרְטָה
וְלֹא תוֹסִיף תְּחַטָּא / אֵלַיךְ קוֹנִי
הַרְחֵק נָא מַעֲלִיָּה / חֲבֵרַת פֶּת הַצְּפוּנִי

רפאל ביטן: יש משהו בקור הגנטי הטקסטואלי של "עזרני" שהוא חף מכל ניסיון להיצמד לסגנון כלשהו. הוא כותב על הנושא בלבד. לדוגמה, הפיוט "יה חביבי" בעברית מיוסד על פיוט ערבי שגם נקרא "חביבי", זו בעצם אותה מילה רק בעברית. כאן ב"עזרני" יש טקסט נקי.

פרופסור טרוסי: אני יכול לשמוע את חכם רפאל מדבר מעומק ליבו ומתחרט על החטאים שלו באופן אישי. "לקבל את נפש המתחרטה, ולא תוסיף תחטא" – הנפש שלו. הוא לא מדבר כאן בשם העם, הוא כביכול מוציא את הכביסה החוצה דרך הפיוט

אבל אולי יותר מכל דבר אחר, הסיבה לכך שהפיוט הזה כל כך פופולרי היא כי הוא מדברר את התחושות הבסיסיות ביותר שלנו, שכולנו מכירים כל כך טוב מהאתגרים שאנחנו מתמודדים איתם יום יום. בסוף-בסוף, אין ברירה אלא לבקש מהקדוש ברוך הוא: "עזרני" – עזור לי במלחמה עם היצר שלי. עזור לי להשלים את השליחות שלי בעולם, ללכת בדרך הישר. תן לי את הכוח לבחור בטוב, ואם חלילה כשלתי וחטאתי, תן לי את הכוח לתקן ולשוב אליך. ■

ולהרגיש האם טמונים בו ניצוצות קדושים.

הרב שוויכה: בהחלט. לא כל אחד יכול לעשות את זה. לא מומלץ לכל אחד לשמוע את השירים של הגויים ולהפוך אותם לקדושה. בשביל לעשות את זה צריך לדעת להבחין באופן הכי דק בין דבר ששייך לקדושה לבין דבר ששייך לקליפה, בין שיר שמרים את האדם לבין שיר שמפיל אותו. רק על אדם כזה אפשר לסמוך שיוכל להעלות שיר לקדושה.

ואכן, יהודי כמו חכם רפאל, שהיה תלמיד חכם ומקובל, עשה זאת כשיטה – והצליח. עובדה: הפיוטים שלו התקבלו כנכס צאן ברזל בכל תפוצות ישראל.

אני צריך עזרה

על "עזרני", כמו שאמרנו בהתחלה, אמר הרבי מלובביץ' שהוא "ניגון רציני". הסיפור המעניין הוא איך הגיע הניגון לרבי: בשנות ה-50 היה במרוקו שליח של הרבי ושמעו שמעון אוהיון, וכשהוא שמע את "עזרני" הוא חשב שהרבי יאהב אותו. הוא ביקש מאחד מחבריו לשיר את הפיוט הזה בפני הרבי. ואכן, בהתוועדות חג השבועות תשי"ג שר השליח את הפיוט באוזני הרבי, שאהב אותו מאוד, עד כדי כך שאימץ אותו כאחד מהניגונים הקבועים המושרים בהתוועדויות.

אז מה יש בו, ב"עזרני", שהתקבל ברמה כל כך נרחבת?

רפאל ביטן: פיוט "עזרני" שייך למקאם חגי'אז, שהוא אחד משלושה מקאמים שמאוד קרובים לסלנג המערבי. לדוגמה, חתימת

לקראת הילולת אביו: הרב שמואל אליהו משחרר

הכנה לאירוע ההילולה של הרב מרדכי אליהו זצוק"ל שיתקיים בכ"ג בסיוון, סיפר הרב שמואל אליהו על אביו: "הרבה אנשים שואלים אותי על הרב מי הוא היה, ובאמת קשה לתאר חיים שלמים. פן אחד שהרבה הכירו זה הכוח הפלאי שלו בברכות, ולימים גם פגשנו חלק מהם שסיפרו לנו איך זה עבד".

"רבנים, תלמידי חכמים, דיינים, הכירו את כוח התורה שלו. לא רק שהוא היה בקיא בכל התורה, אנחנו כילדים ראינו את זה: כל שאלה שהיינו שואלים אותו, היה אומר: תביא את הספר, תפתח בעמוד הזה, בשורה ההיא, תקרא. איך חיבר את התורה לצבא, למשטרה, לחקלאות, להתיישבות, הוא היה משקיע בזה המון. כולם הכירו את זה שהייתה לו אהבת ישראל גדולה, הוא היה מסתובב בארץ, בעולם, והיה לו רצון להעצים אנשים", סיפר הרב שמואל. כמדי שנה תתקיים ההילולה לגברים, ובנוסף גם האירוע לנשים בבנייני האומה.

רשת (חפז) זוגות משקיעים בזוגיות

מקומות אחרונים ליוני

במלון גראנד קורט ירושלים / לאונארדו ירושלים
בהנחיית יחולתן ויסכה שומר - יועצי זוגיות ומיניות מרכז כלים שלובים

דווקא עכשיו משקמים ומחדשים את הקשר הזוגי.
התחדשות של יומיים הכוללת 6 סדנאות זוגיות המשלבות לימוד מעשי ותרגול חוויתי.

* אין אינטרקציה בין הזוגות.

אומנות המפגש

תרגול מפגש מרתק ומעמיק בכל הרבדים של הזוגיות והאינטימיות
בהשראת תרפיית המפגש בנשית הדי שליפר
תרגול שיר חציית הנשר אחד אל עולמו של השנייה
30-31/7/2025 ה'ו' באב
ירושלים לאונארדו

להפגש מחדש

לימוד ותרגול חוויתי המעמיק בתקשורת ובאינטימיות הזוגית על כל רבדיה. כולל חידוש חזרה זוגי, תרגול זוגי מנון ויצירתי.
25-26/6/2025 כ"ט-ד' סיון
ירושלים גראנד קורט

לתאריכים נוספים לשנת תשפ"ה שלחו הודעה לפרטים והרשמה: שילת הפקות 054-3977033

עלות הריסרס 1960 ש"ח כולל סדנאות, לינה וחצי פנסיון
אפשרות למימוש הטבת מילואים*

ישיבה חדשה לבעלי תשובה

איתי אסמן

הישראלית ובעיקר בקרב הנוער. לאחר מכן מגיעה חיבת הדת, הביקוש לציציות במלחמה הזו הוא בלתי נתפס. עם ישראל אוהב את המסורת ואת הדת, רמת חיבת גדולה מאוד. הגענו לשלב הכרת הדת. בנושא הזה יש בורות מאוד גדולה, גם מי שמכבד ומחבב את מסורת ישראל, לא יודע מה ההלכה ויש לו הרבה שאלות באמונה שאין מי שיענה לו על זה.

הדבר הזה מצריך שני דברים, לימוד תורה בהמונ, בלימוד בחברותא, שיעורים בקהילה ובשכונה. ודבר נוסף, שהוא העיקר - פתיחת ישיבות לבעלי תשובה. לאחר מלחמת יום הכיפורים הוקם "מכון מאיר" בראשות הרב דב ביגון שליט"א.

אחרי המלחמה הזו חייבות לקום כמה ישיבות שיתנו מענה לצונמי התשובה שכבר עכשיו נמצא בשטח. בעלי התשובה שמכבדים ומחבבים את הדת רוצים ללמוד אותה, מגל התשובה הזה יקומו בע"ה תלמידי חכמים מאוד גדולים שיובילו בעתיד את עם ישראל. אבל ראשית לכל הם זקוקים להדרכה והכוונה של תלמידי חכמים גדולים. אחרת הם עלולים ללכת לאיבוד. ובתור בעל תשובה חשוב לי להזהיר שבעלי תשובה בלי רב זה דבר מאוד מסוכן. לשם כך הם זקוקים לרב עם משנה סדורה, ותלמיד חכם בקי בהלכה בעיון כדי שיוכל להדריך אותם בשאלות הסבוכות שעולות להם מידי יום מול המשפחה והחברה. זכינו, ואחד מהתלמידי חכמים המיוחדים שבדור, הרב דוד ג'אמי שליט"א החליט להקים ישיבה לבעלי תשובה ביבנה, עם הדרכה והכוונה אישית לכל תלמיד. אין לי ספק שרבים מהקוראים כאן נפגשו עם אנשים שהתחילו את צעיהם הראשונים בתורה ומצוות. אם זה בצבא

רוב הצעירים בארץ כבר שומרים שבת?

הסדיר, המילואים, האוניברסיטה ובעבודה. את האנשים האלו אפשר לפנות אליי בטלפון 052-3577107 או בדוא"ל. אם כל אחד מאיתנו יחשוב על משהו מתאים, ויפנה לשם תלמיד בגילאים 18-30, תהיה לבעלי התשובה חבורה גדולה להתחיל ממנה, ובע"ה שהישיבה תמלא עד אפס מקום עד שיקומו עוד ישיבות לבעלי תשובה בכל מקום.

asmanitai@gmail.com

לאחרונה פורסם סקר בערוץ 12 (שידוע כערוץ לא חובב מסורת) שרבע מהישראלים מדווחים שהתקרבו ליהדות מאז תחילת המלחמה. ובקרב הצעירים כשליש! זהו נתון מבהיל. מאיפה באה ההתעוררות הזו? מההורים? מהסביבה? מהרבנים? אולי מכולם יחד, וככל הנראה זה מגיע מתוך הנשמה שלהם. השבוע

פגשתי לוחם שסיפר לי שהוא התחיל להניח תפילין וללבוש. שאלתי אותו בפלא: "תסביר לי איך זה קרה, מה גרם לך לעשות את זה?". הוא אמר לי בצורה הכי כנה ואותנטית "אני לא יודע, זה בא מבפנים". התשובה שלו כל כך ריגשה אותי, כי היא מראה שההתעוררות שלו הגיעה מהנשמה, שהקב"ה מנהל את התהליך הזה. לא מדובר באדם אחד שפגשתי ולא בשניים, לא בעשרות, וכולם עם אותה תשובה "זה הגיע מבפנים".

נתון נוסף בסקר היא שרבע מהישראלים דיווחו שהם שומרים שבת כהלכתה, וגם אלו שלא שומרים שבת הלכתה, רבים מהישראלים עושים קידוש בערב שבת. ובקרב הצעירים, מעל 50% בקרב הצעירים דיווחו שהם שומרים שבת כהלכתה! אין ספק שגדל כאן דור חדש, דור הנצח וההניצחון. דור שמצמיח את קומת הקודש.

תנועת התשובה שבאה בעקבות המלחמה מכריחה את כולנו לעלות קומה. הרב קוק זצ"ל כתב באורות התשובה (בהוספות) שיש ארבעה שלבים של חינוך שהדור שהתרחק מקדושתה של התורה צריך לעבור כדי לחזור למקור הקודש: כבוד הדת, חיבת הדת, הכרת הדת וקיום הדת.

השלב הראשון הוא הכי חשוב, בלי כבוד והערכה פנימית לאוצרות הרוח והמסורת שלנו, הכל קורס. זו בדיק הסיבה שגורמים עוינים שמנסים לפגוע ביהדות

מזלזלים בה ובזים לה. כי הכבוד הוא השלב הכי משמעותי בקירוב. אבל הזלזול התקשורתי והאקדמי במסורת לא מצליח, היא הולכת וצומחת. למה? כי הנשמה היהודית חזקה יותר מכל הגדסות התודעה והתקפות השנאה. יתירה מכך, הזלזול של גורמים במערכת החינוך בתפילין, גרם לנערים חילונים ומסורתיים למרוד במורים ובמנהלים. כלומר, הכבוד למסורת נמצא ברמה מאוד גבוהה בציבוריות

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ
של טיפ יומי לקירוב

נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!
להצטרפות לצעירי ראש יהודי

054-839-3457

מכירים בעלות תשובה או בדרך הפנו אותן
למדרשת שושנת אביב בתל אביב.

יעל 053-367-3434

מהצא!
7 ספרי
אמונה
וסיפורים
ב-285 ₪
כולל משלוח עד הבית

מהצא!
10 קומיקס
ילדים
"הגיע הזמן"
ב-485 ₪
כולל משלוח עד הבית

להזמנות: 02-6791122 | 052-5665005 | www.roschy.org

הנחות יסוד, בלי הנחות

הזקן פעמיים במאסר על ידי שלטונות הצאר הרוסי. הפעם הראשונה הייתה בשנת תקנ"ט, כשמהמאסר הזה יצא לחירות בי"ט בכסלו - הוא היום המוכר לרבים כ'חג הגאולה' המצוין בתפוצות ישראל מדי שנה. והפעם השנייה הייתה כעבור שנתיים, בשנת תקס"א. בקשר לכך, ידוע שהמאסר הראשון היה מאסר חמור יותר במובן הגשמי, שכן אדמו"ר הזקן נלקח מביתו בכוח והובל בעגלה שחורה שנועדה למורדים במלכות, ובחקירותיו אכן הואשם במרידה במלכות שהעונש עליה היה ידוע מראש, רחמנא ליצלן. במאסר השני, לעומת זאת, אדמו"ר הזקן בא לפטרבורג הבירה בכוחות עצמו, ותנאי מאסרו היו קלים הרבה יותר.

אף על פי כן, מבחינת התוכן והמשמעות הפנימית והרוחנית, ההלשנה וכן הגזרה במאסר השני היו חמורות יותר, שכן הן כוונו ישירות נגד תורת החסידות. כלומר, כל העניין של החסידות ותורת החסידות היה בסכנה.

על מה נחקר אדמו"ר הזקן במאסרו השני? על עצם העיסוק בלימוד תורת החסידות וכן על רעיונות יסודיים שונים של חסידות. המלשינים ניסו להוכיח שדרך החסידות מטה אנשים מן המסורת המקובלת בעם ישראל מדורי דורות, ובמקביל היא מקלקלת אותם ומשבשת את אורחות חייהם.

למשל, הטענה הייתה על כך שהחסידים לומדים חסידות זמן רב ומתפללים באריכות מתוך התבוננות במושגי אלוקות, והדבר בא כביכול על חשבון לימוד התורה. ההתבוננות בחסידות היא, אפוא, 'בזבוז זמן', שכן עוסקים ב'עולם המחשבה' במקום ללמוד תורה בפועל ב'עולם הדיבור'.

ביסוד הדברים עמדה הגישה, שכאשר

מעשה באדם אחד שהסתובב בשוק העירוני בין הדוכנים - כך אבי ע"ה היה מספר בבדיחות הדעת סיפור-משל - ופתאום הבחין בקבוצת אנשים שהתגודדה סביב דוכן מסוים. כשהתקרב למקום, ראה שכולם מביטים בתופי שהוצע למכירה תמורת חמש מאות רובל. ואכן, כעבור זמן מה התוכי נקנה על ידי אדם שהיה מוכן לשלם בעבורו סכום גדול כזה.

למחרת היום, לקח מיועדנו מהלול הפרטי שלו תרנגול הודו וצעד נמרצות לעבר השוק. תרנגול הודו הוא תמיד גדול, אבל התרנגול הזה ידע להתנפח ולהיראות גדול במיוחד... האיש פתח לעצמו דוכן והציע לעוברים והשבים לקנות את התרנגול... אלף רובל!

"השתגעתי?!", אמרו לו אנשים בפליאה, "אלף רובל בשביל תרנגול הודו שאפשר לקנות בחמישה או בעשרה רובלים?!"

האיש לא נבהל. "אתמול", ענה, "בדוכן סמוך נמכר תוכי קטן בחמש מאות רובל, ואילו התרנגול הזה הרבה יותר גדול מהתוכי, כך שלמעשה אני אפילו עושה לכם הנחה גדולה!..."

אמרו לו הנוכחים: "שוטה שכמוך, הציפור הקטנה שנמכרה בחמש מאות רובל ידעה לדבר, זה היה תוכי מדבר, לכן היא עלתה מחיר יקר כל כך; אבל אצלך זה הרי סתם תרנגול הודו!"

גם הפעם האיש לא התבלבל. הייתה לו תשובה מן המוכן: "הציפור הקטנה", אמר, "אולי ידעה לדבר, אבל התרנגול הודו שלי יודע... לחשוב!"

כמובן, זה סופר בדרך הלצה... אבל הדברים קשורים לענייננו - 'עולם המחשבה' ו'עולם הדיבור'.

כידוע בדברי ימייה של חב"ד, ישב אדמו"ר

**הגאון שלא פצה
פה בסוגייה לפני
שחשב עליה
שבע שנים, כמו
נחש < לעשות זה
מצוין, גם לדבר
זה חשוב, אבל
לחשוב - על זה
צריך מסירות נפש
< מבצע שובר
שוויון: תרנגול
הודו ב-1000 רובל
- לא תקנה?**

החזר
שכר לימוד
למורים
הזכאים

תואר שני לרבני קהילות ובתי ספר

להצמיח מנהיגות רבנית

לראשונה איגוד רבני קהילות בשיתוף
עם מכללה ירושלים מציעים
תואר שני M.Ed. בהוראת מחשבת
ישראל ותורה שבעל פה עם התמחות
במנהיגות רבנית

תוכנית מיוחדת לחיילי מילואים!

הלימודים מיועדים לרבנים בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה

רכז תכנית: הרב הלל מרצבך

מחזור ג'

בין הנושאים בהם יעסקו בתכנית:

- ✓ התמודדות עם שאלות אקטואליות בפסיקת הלכה
- ✓ מעגל השנה ומעגל החיים
- ✓ דילמות אקטואליות בקרב בני נוער
- ✓ הזקנה והחולה הסופני בהלכה ✓ תורה ומדע
- ✓ מחשבת ישראל לאורך הדורות
- ✓ ייעוץ אישי ומשפחתי

הלימודים יתקיימו בימי
חמישי בצהריים עד הלילה

מלגה 5,000 שקל
למתאימים

אפשרות לקבלת החזר
שכ"ל דרך משרד החינוך
לזכאים

ניתן לסיים את
הלימודים תוך שנה
אחת

לפרטים ולהרשמה:

rishumsheni@michlalah.edu | 02-6750715
מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

מדברים עם יהודי על מצוות שבין אדם לחברו, על צדק ויושר
מוסרי או בענייני תיקון המידות וכו', יש מזה תועלת. לעומת זאת,
ההתבוננות וההעמקה בעניינים רוחניים נעלים אינם מובילות לכאורה
את האדם לשום מקום...

כמובן, טענה כזו יסודה בחוסר הבנה בסיסי ברעיון המרכזי של
תורת החסידות, שהוא להחזיר אלוקות - מחשבה אלוקית ורגש
אלוקי - בתוך מוחו וליבו של האדם.

בהקשר הזה ידועה הלשון שנאמרה בקשר לרבנותינו אדמו"רי
חב"ד, שהייתה להם מסירות-נפש כדי שאצל חסידים "יונה"
ויתיישב בדעתם עניין באלוקות".

כלומר: אמנם רבותינו חינוכו והדריכו את החסידים ללמוד הרבה
חסידות, לערוך 'אתכפיא' ולהתפלל באריכות, וזאת כדי שתהיה
להם יראת ה' ואהבת ה', דבר שכמובן ישפיע גם על ההנהגה
שלהם במעשה בפועל. כלומר, שהם יוסיפו בלימוד התורה ויהדרו
בקיום המצוות מתוך חיות פנימית. אבל הביטוי הנזכר, המדבר על
מסירות הנפש של רבותינו, מתאר שעבודתם הייתה כדי ש'יונה'
אצל החסידים עניין באלוקות - וזה כבר עניין רוחני לגמרי.

נכון אמנם שכל מי שמתבונן בנקודה הזו מבין שבסופו של דבר,
מכך שענייני אלוקות יהיו 'מונחים' אצל החסידים באופן פנימי
ואמיתי ופשוט, יצאו בדרך ממילא כמה וכמה עניינים הנוגעים
להנהגה שלהם בפועל ולהשפעתם על העולם הזה; אבל, כאמור,
מסירות הנפש של רבותינו הייתה על עצם הדבר של 'הנחת' ענייני
האלוקות במחשבת החסידים ודעתם, גם בלי להתייחס לתוצאות
שיבואו מכך בהמשך.

ובכן, על כך התעורר הקטרוג: מילא כאשר עוסקים ב'עולם
הדיבור' - לדבר עניינים של תורה ועבודת המידות וכו' - הרי
השומעים מושפעים מכך. ואפילו כשמדובר על 'עולם המחשבה'
עצמו, הרי המחשבה מביאה לידי דיבור שמביא לידי מעשה. אבל
בענייננו זה, מדובר על התבוננות פנימית ועמוקה ביותר בענייני
אלוקות - אולי אפשר לקרוא לזה בלשון החסידות: 'פנימיות בינה'
- רק כדי שהם 'יונחו' אצל האדם. כך, עניינים עמוקים דוגמת 'סוכה'
כל עלמין', 'ממלא כל עלמין', 'לית אתר פנוי מיניה' ו'אחדות
ה'' יהיו חלק מה'הנחות' (תבניות החשיבה היסודיות) הפשוטות
שלך - לא רק באופן של אמונה אלא בהבנה פשוטה ובהירה, ממש
כמו המציאות הגשמית שרואים מול העיניים.

על העניין הזה היה הקטרוג, כאמור. על הדבר הזה אדמו"ר
הזקן הלך למאסר, ובנקודה הזו הייתה גם הגאולה, בפעם השנייה.
מסופר על החסיד הנודע רבי הלל מפאריטש שהוא אמר על עצמו
שכל העניינים וההידורים שהוא נוהג בהם, הם "כדי שיונה אצלו
טוב יותר עניין בחסידות". ר' הלל היה גאון מופלג בנגלה וידען
גדול בפנימיות התורה, 'משכיל' ו'עובד', יהודי מורס מעם ובעל
מדרגה רוחנית גבוהה מאוד, והוא נהג בהידורים רבים והקפדות
שונות בעבודתו. אך כל הדברים הללו - כפי שהוא העיד על עצמו,
כאמור - היו כדי שעניין בחסידות 'יונה' אצלו טוב יותר, ובכך
האלוקות תיקבע בתודעתו כדבר פשוט.

היו באמת חסידים שעסקו במחשבה והתבוננות בענייני אלוקות
המוסברים בתורת החסידות בריכוז ובהעמקה, במשך שעות ארוכות.
כמו כן, היו חסידים שהיו 'מונחים' בסוגיה מסוימת בחסידות במשך
שבועות, חודשים ואפילו שנים!

דוגמה לכך הוא ר' פערץ וולף (הגאון החסיד רבי דב זאב
קוזבניקוב). ר' פערץ שימש רבה של העיר יקטרינוסלב לפני הגאון
המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון ז"ה (אביו של הרבי זי"ע) ונחשב
עמקן עצום בחסידות. הוא היה מוכר כמגמגם בדיבורו, אבל כשהיה
חוזר חסידות ברבים, בהתחלה הוא אמנם היה מתקשה בדיבור וגם
אומר את הדברים בקול נמוך, אך ככל שהתקדם בדבריו היה קולו
שוטף יותר ויותר וגם הולך וגובר עוד ועוד.

על ר' פערץ אמרו שהוא כמו נחש. כי כשם שנחש - כנאמר
בגמרא - עיבורו נמשך שבע שנים, כך גם ר' פערץ היה חושב עניין
בחסידות במשך שבע שנים לפני שהיה מביא אותו בדיבורו. במילים
אחרות, הוא לא היה מדבר בעניין מסוים עד שהוא 'הונח' אצלו
בצורה ברורה ובהירה.

חכמת הרפואה, כך לגבי חכמת התכונה וכו' וכו'.

ואיך מסבירים את הסתירה כביכול בין העובדה שגם בהן יש ניצוצות ויש טוב אלוקי לבין העובדה שהן נקראות 'חכמות חיצוניות' / 'חכמת יוון'?

ובכן, הרבי הסביר נקודה עמוקה, כשהוא עורך הבחנה בין שני מושגים - 'אחד הפשוט' ו'אחד האמת'. 'אחד הפשוט' פירושו שמצד אחד יש כאן ריבוי פרטים, אבל הם מתאחדים באופן של 'פשיטות'. כלומר, כל ההגדרות וההגבלות שלהם מתבטלות והם הופכים להיות מציאות אחת 'פשוטה'. אלא שבאמצעות ריבוי 'השתלשלות' ממדרגה למדרגה ה'אחד הפשוט' מאבד את ה'פשיטות' שלו והריבוי צץ ומתגלה.

לעומת זאת, באמרנו 'אחד האמת' הכוונה היא ל'עצמות אין סוף ברוך הוא', שאין בו ריבוי כלל. 'אחד האמת' שולל גם את 'אחד הפשוט'. כי כשמדברים על 'עצמות', אזי יש רק נקודה אחת - הוא! אין מושג של 'ריבוי', אין גם מושג של 'ציור' והגדרה, וממילא גם אין אפילו מושג של 'פשיטות'.

לסיכום: חכמת התורה באה מ'אחד האמת'. לכן לא יכול להשתלשל מזה עניין של 'ישות', של פירוד וריחוק מאלוהים; מה שאין כן 'חכמות חיצוניות' משתלשלות מ'אחד הפשוט'.

מה אנחנו לומדים מכל זה? אחד הדברים שאפשר ללמוד מהאמור הוא שכל העניינים בעולם, כולל הנמוכים ביותר, הנה כדי להבין את המהות שלהם - עלינו לחזור אל השורש שלהם, ורק אז נבין אותם על בוריים.

לדוגמה, העניין הזה של חכמת התורה מול חכמות חיצוניות. עליך לעלות ולטפס אל השורש - אל עצמות אין סוף ברוך הוא, ושם אתה מגלה שיש 'אחד האמת', ומתחת לזה יש 'אחד הפשוט'.

ואם יאמרו לך: מה אכפת לי 'אחד האמת' או 'אחד הפשוט'? בשבילנו גם הדרגה של 'אחד הפשוט' מספיק טובה!...

ההסבר הוא, שלאחר שראית את התוצאות וחקרת והגעת עד לשורש, אתה מבין את משמעות ההבדלים הדקים והעדינים בשורש. כי כאמור, מ'אחד הפשוט' יכול להשתלשל ולצאת 'חכמות חיצוניות'. כלומר, 'פשיטות' זה מושג השייך אלינו, כמו שאנחנו אומרים על הנפש שלנו שהיא 'פשוטה', דהיינו שהנפש היא לא שכל ולא חסד ולא גבורה. ואין הפירוש שחסר לה שכל וחסד וגבורה וכו' - יש לה הכל, אבל בלי הגבלה אלא בדרך פשיטות. לעומת זאת, מ'אחד האמת' מגיעה אך ורק חכמת התורה, כי מושג זה לא שייך לריבוי וממילא אין בו גם פשיטות. זה 'הוא' בעצמו, וממנו עצמו לא ייתכן שיצאו וישתלשלו חכמות חיצוניות.

כל זה מתקשר למה שדיברנו קודם לכן, שרבותינו מסרו את נפשם כדי שיונח בדעת שומעיהם עניין באלוהים וייקבע בדעתם דבר טבעי. לחיים, לחיים ולברכה.

אפשר לתת דוגמה להתבוננות בעניין אלוקי מהנושא שדובר באחת ההתוועדות בהן זכיתי להיות אצל הרבי (שבת פרשת מקץ, שבת חנוכה, תשכ"ו), ואקדים את הרקע לדברים.

בשנים ההן התקיים נוהג בחצר הרבי שפעם בשנה היו מארגנים תכנית שנקראה 'פגישה עם חב"ד'. במסגרת זו היו מביאים לשכונת קראון-הייטס קבוצה גדולה של סטודנטים יהודיים מאוניברסיטאות שונות ברחבי ארצות הברית, ובמשך כמה ימים הם היו שומעים שיעורים והרצאות מפי טובי המרצים החסידיים. היו מדברים איתם על סוגיות יסוד ביהדות, ברוח ובגישה חסידית, כשבמהלך השנים רבים-רבים שבו בתשובה שלימה כתוצאה ממפגשים אלו. תוכנית ה'פגישה' כללה כמובן השתתפות של האורחים בהתוועדות של הרבי בשבת קודש, כשהרבי היה מקדיש שיחה אחת לתוכן המדבר לעולמם של אותם צעירים. הם אמנם לא הבינו את דברי הרבי שנאמרו ביידיש, אבל כך היה סדר הדברים. וכמובן, בין השיחות ובעיקר בסיום ההתוועדות היו מוסרים להם את תוכן דברי הרבי, בדגש מיוחד על הדברים שנאמרו בקשר ישיר אליהם.

באותה שנה הרבי הקדיש את השיחה לסוגיית 'חכמות חיצוניות' - המדעים בהם עסקו האורחים שנכחו בהתוועדות, כאמור. הוא התייחס לדברי הזוהר על הפסוק "בשנת שש מאות שנה לחיי נח... נבקעו כל מעיינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו" - "ובשית מאה שנין לשיתיתא, יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי דחכמתא לתתא, ויתתקן עלמא לאעלא בשביעאה". ותרגום הדברים: "במאה השישית לאלף השישי יפתחו שערי החכמה למעלה ומעיינות החכמה למטה, והעולם יתקן להיכנס אל האלף השביעי" (הדברים נדפסו בסדרת 'תורת מנחם - התוועדיות', ו'ב'אוצר לקוטי שיחות' פרשת נח).

ואכן, כידוע, בתקופה זו שעליה ניבא הזוהר - תקופה שהחלה במאה השישית של האלף השישי לבריאת העולם - חלה התפתחות עצומה בגילוי החכמה בעולם. בחכמת התורה - התגלתה והתפשטה אז תורת החסידות, פנימיות התורה; ובמקביל גם בחכמות העולם ובמדעים החלה באותה תקופה התפתחות מהירה ביותר.

את הטעם לכך שחכמת העולם נקראות 'חכמות חיצוניות', הסביר הרבי שזהו מפני שהן מחוץ לתחום הקדושה, מחוץ לאלוהים. וזהו גם עניינה של חכמת יוון, שהיא ניגודה של חכמה דקדושה.

ואולם - הוסיף הרבי והדגיש - גם חכמות חיצוניות, שעליהן נאמר בתנאי (פרק ח) שהן "נפלו בשבירת הכלים מבחינת אחוריים של חכמה דקדושה", הנה מצד הניצוצות הקדושים שבתוכן נשאר בהן "קורטוב של אמת". וזו הסיבה לכך שעל פי תורה סומכים על חוות דעתו של הרופא, שהלוא "ניתנה לו רשות לרפאות". וכמו כן אנו מסתמכים על המומחים הבקיאיים בחכמת התכונה בנוגע לקידוש החודש וכו'.

הרבי הוסיף והסביר, שהניצוצות הטובים שיש בחכמות חיצוניות קיומם הוא בשל העובדה שהכל נובע ומשתלשל מאלוהים. ולכן, גם כדי ללמוד ולדעת חכמות חיצוניות נדרש ביטול (על דרך שבעולם הקדושה, השראת אלוהים באה רק על ידי ביטול המציאות האישית). ומי שלא יבטל את ה'ישות' שלו, לא באמת יגיע לחקר האמת. כך לגבי

אני לבד גם כשאתה פה

**מה קורה כשהיא כבר לא מסוגלת להכיל והוא כבר לא מנסה להסביר?
ואיך רגע אחד של אמת מצליח להזיז משהו שלא זז שנים...**

"דניאלה, המקום הכי עמוק שלך הוא מקום שנועד לייצר חיבור, והוא הפך למקום של שליטה. הגיע הזמן לשחרר ולתת לאיזיק מרחב לטעות ולהגיב גם אם זה לא בדיוק בזמן או במילים המדויקות שאת צריכה", אמרתי לדניאלה.

"איזיק, אתה לא צריך להיות 'גדול' לידה אלא להיות נוכח. להפסיק לחפש אישורים ולהסכים להביא את עצמך גם אם זה לא מושלם.

כי כשאתה שותק, אתה נעלם. וכשאתה נעלם – אתה לא נותן לה סיכוי לבחור בך באמת".

"את יכולה לתת לנו כלים פרקטיים? שנוכל כבר להתאמן על זה?" שאל איזיק.

"אפשר להתחיל עם תרגולים קטנים יומיים;

תרגיל 1: שלוש דקות ביום, בלי הסחות דעת – כל אחד מדבר והשני רק מקשיב, בלי פתרונות או הערות.

תרגיל 2: שיתוף אחד ביום – לא של מה שקרה, אלא של מה שהרגשתי.

תרגיל 3: שאלה יומית – מה היית צריך ממני היום ולא קיבלת?

תקצו לעצמכם זמן לתרגל את זה באופן יומי וזה כבר יתחיל לפעול.

כל מה שצריך בשביל לשנות את הסיפור שלכם זה לא עוד הסבר אלא רגע אחד של אמת שבו כל אחד מוכן להסיר את התחפושת ולהוריד את השריון.

פשוט להגיד: "ככה אני. לא מושלם. אבל כאן.

זוגיות לא נבנית מהרגעים הגדולים אלא מהבחירות הקטנות היומיומיות שבהן אני מוכנה להיות שם.

להיות שם גם כשמפחיד, שלא נוח וכואב. להיות ביחד".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

בלי תפקידים".

דניאלה התחילה לבכות ואני פניתי לאיזיק.

"איזיק, כשאתה שותק, מה קורה לך בפנים?" שאלתי.

אני שותק כי כל מילה שאני מוציא מהפה הופכת למשהו הרסני ומסוכן, אם אני אגיד מה אני באמת חושב היא תכעס, תיפגע או תפרש את זה בצורה לא נכונה. אז אני מעדיף לשתוק", ענה.

"ובכל זאת, אם תוכל להיות אתה בלי לפחד מהתגובות שלה, מה היית מספר לה?" שאלתי.

"שאני מרגיש קטן לידה, שהיא מדהימה, חרוצה וחזקה ואני מרגיש שלא משנה מה אני עושה זה לא יספיק לה, וזה גורם לי להפסיק לנסות", ענה.

אני מביטה עליהם, איך שני אנשים שחיים יחד וכל אחד מהם מחזיק תפיסה הפוכה לגמרי על אותו הסיפור.

דניאלה מרגישה שהוא לא מנסה ואיזיק מרגיש שהיא לא באמת צריכה אותו.

בנקודת השבר הזו, מתחיל להתרחש הריפוי.

זו הנקודה שממנה אפשר להתחיל לפרוץ את הסיפור הזה שהם תפרו לעצמם שנים.

דניאלה נכנסה לחדר עם המון תוקף ונחרצות, אבל ניתן היה לראות דרך עיניה את הכאוס שהתחולל בנפשה. איזיק התיישב אחריה, שקט, מהוסס נראה נינוח למדי או אולי פשוט היה כבוי.

"הוא לא מדבר!" אמרה דניאלה בתקיפות, "כל דבר אני צריכה לחלץ ממנו עם צבת, אני מרגישה שאני לבד בתוך החיים שלנו. אני אלא, אישה, שכירה, עצמאית, שליחה של אמוזון ומאבחת רגשות בזמני הפנוי, והוא? הוא פשוט לא כאן".

הפניתי אליו את מבטי והוא ניסה לחייך אליי.

"מה יש לי לומר? היא תמיד יודעת מה אני מרגיש, לא?" איזיק הגיב.

"ככה הוא עושה תמיד, במקום לדבר הוא זורק איזה משפט ציני ושותק עוד שתיים", הגיבה דניאלה, דרוכה כמו קפיץ עד שהיא כבר לא מסוגלת להחזיק יותר את המתח ומתפרקת.

"אני לבד גם כשאתה פה, לידי", אמרה בלחש ובעצב.

הרגשתי כמה דניאלה כבר עייפה מלהוביל את הקשר.

"דניאלה, ממתי את התחלת להבין כל כך טוב ברגשות?" שאלתי.

"מאז שאני זוכרת את עצמי הייתי תמיד שמה לב כשאמא שלי עצובה, הייתי יודעת לקרוא בין השורות", ענתה דניאלה בצחקוק קל.

"מה למדת על עצמך מזה?" שאלתי אותה.

"שהאהבה שלי שווה כשאני מבינה אחרים", ענתה.

"את למדת להבין את כולם, גם כשאף אחד לא ביקש או תבע את זה, גם כשלא קיבלת בחזרה הבנה, זה הפך למעין תנאי קיומי עבורך.

הבעיה היא שאת כבר מותשת מזה, את רוצה שמישהו יראה אותך כמישהי שפשוט מותר לה להיות היא

? מה אני מרוויח מכל עבודת השם הזו?

המושג עבודת סותר במידה רבה את המושג רווח. העבד לא אמור להרוויח, אלא לשרת את אדונו. וגם עבודת ה' - התמסרותה היא מתוך הכרה שרצון ה' הוא למעלה מכל רווח, ולכן הרווח אינו מדד לעבודתו. יחד עם זאת, התורה מכוונת בעצמה "לטוב לנו" - כלומר שעבודת השם נועדה להביא טוב, שכן הקב"ה לא חפץ בעבודה שבה אנחנו מפסידים או מוחקים את עצמנו. "ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה... לטוב לנו כל הימים" - רצון הבורא הוא לטובתנו.

לכן שמירת התורה אכן מביאה טובה עליונה לאדם, ולא רק במובן הרוחני אלא גם במובן הגשמי, כמו שהתורה אומרת "והיה אם שמוע תשמעו... ואספת דגנך ותירושך ויצהרך". אבל הרווח העליון מעל הכל הוא עצם עשיית רצון השם - השייכות והשותפות עם רצונו יתברך.

? האם יש ערך רוחני בכל המנהגים או שזה רק חומרות?

באופן כללי, מנהג ישראל הוא בעצמו נחשב לתורה. התורה מופיעה בישראל גם על ידי המשכחה בתורה שבעל פה, בתקנות וגזירות וגדרות של רבותינו; וגם על ידי המון עמך בית ישראל הכשרים - שכשהם נוהגים מנהג שהגדולים לא מוחים בו, יש לו משמעות רבה. שכן יד ה' היא המנהיגה את רבבות עמך בית ישראל ומכוונת אותם לרצונו יתברך.

אולם כשחכמי ישראל דוחים את המנהג ולא מקבלים את העולה מתוך הציבור, בוודאי שהם המכריעים. לעיתים יש מנהגים שנדחים מפני שהם נראים כיוהרה, ולעיתים יש חומרא שמביאה לקולא ועוד סיבות נוספות. לכן לכל מנהג אנו זקוקים להסכמה ולשיתוף של חכמי ישראל שיקבלו את המנהג כנכון, ואז יש לו תוקף. ולכן לעיתים נאמר "שאינו מן המחמירים אלא מן המתמיהים" - שיש להבדיל בין חומרות מקובלות לבין מי שמתמיה בחומרות שלא מקובלות.

? האם לקב"ה באמת אכפת מכל הדברים הקטנים שאני עושה?

השאלה מתחלקת לדרגות שונות בדיבור שלנו כלפי ה' יתברך. מושג השינוי מכל סוג שהוא מלמד על חיסרון, שהרי מה שהיה לפני השינוי חסר את מה שיש לאחריו. ובוודאי שדבר זה לא יכול להיאמר כלפי שמיא, שכן הוא יתברך למעלה מכל חסרון ואין, חלילה, מה שמוסיף או גורע ממנו.

אבל מצד רצונו כלפי הנבראים, בוודאי אנחנו יכולים לדבר על הדרך שבה הוא ברא את בריותיו ומה רצוי לפניו. על זה אומרים חז"ל "לעשות נחת רוח ליוצרו". ואף שמצד עצמותו ודאי לא שייך לעשות לו נחת רוח, מצד התגלות רצונו כלפינו אנו אומרים כן. ולכן כל פעולותינו בתורה ומצוות הן לעשות נחת רוח לפניו, וכל דבר קטן שאנו עושים כרצונו - רצוי ויקר בעיניו עד אין חקר.

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

שנה אחת שיכולה לשנות הכל

תאריכים חדשים
לימי היכרות
וראיונות אישיים
בחודש סיון!

חבורה אמיתית, לימוד בגובה הלב, חסידות שנכנסת לנשמה.

אם את לא מוכנה לוותר על משמעות, קהילה וחיבור - **אנחנו כאן בשבילך.**
מדרשת מעיינות - ירושלים.

תכנית מנהיגות

ייחודי במדרשה! תכנית מרתקת לפיתוח מנהיגות ושליחות

מרחב לצמיחה פנימית

איתך בתהליך של גדילה ובניה

חבורה איכותית

בנות מדהימות שבאות עם לב פתוח

ליווי אישי

עם צוות אכפתי ונוכח

מדרשה מלאה • תכנית שילוב לסטודנטיות ובנות שירות

רוצה פרטים? שלחי לנו הודעה!

054-9210131

מדרשת מעיינות, המרכז הירושלמי
ל"עני רחל בת נתן ומיכל בן נאים שיחיו

